

საბჭოთა სეროვებია

ISSN 0132-1307

საბჭოთა
სეროვებია

7

1982

180 / 3
1982 / 3

რუსთამ იბრაჰიმბეკოვი

დაკრძალვა კალიფორნიაში

მოედნის შუაგულში მკვიდრ კვარცხლბეკს აღმართულია გრანიტის მხედარი. ძეგლის უკან, სადაც „ბანიკი“ აწერია, ყვავილებითა და ლოზუნგებით მორთული აივნარია: აივანი ისეთნაირად არის მორთული და მდებარეობაც ისეთი აქვს, კაცს ტრიბუნა ეგონება.

! მოედანზე ორი კაცია: გრანიტის კვარცხლბეკს გულმოდგინედ სწმენდს მტვერს კოჭლი ვეტერანი. იქვე მოუთმენლად მიმოიღის შერიფი. „მშვიდი ყუბრიდან“ ისმის მუსიკა, სიმღერის ხმა: ხმაურის მიხედვით ჩანს, რომ სალუნი ხალხით არის სავსე...

შერიფი. ყოჩაღ, ბებერო, ხანდო კაცი ხარ, ხანდო; აუცილებლად მოგახსენებ პატრონს. ახეთი რომ ხარ, უნდა იცოდეს... კარგი გეყოფა, რას გადაჰყევი.

ვეტერანი. ხედავ, როგორ პრიალებს? უნდა გადაჰყევი, ხელები უნდა გეტკინოს, ისე არ გამოვა... (აპრიალებს).

შერიფი. რა დრო გახულა, უკვე შუა დღეა. ვეტერანი ერთი-ორი ნაბიჯით უკან დაიხვეს და ძეგლს ახედ-დახედავს.

შერიფი. (ოდნავ შესამჩნევი ირონიით და მოუთმენლად). **კმაყოფილი ხარ?**

ვეტერანი კვლავ დასწვდება ჩეარს და უფრო გულდაგულ დაუწყებს კვარცხლბეკს წმენდას. განსაკუთრებით უტრიალებს გრძელ პორიფორულ ქრილს, რომელიც ძალიან ჰგავს საფოსტო ყუთისას, ანდა ფულის ყულაბისას, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ ეს ქრილი გრანიტის ლოდშია ამოჭრილი გრანიტისავე მხედრის ფეხქვეშ.

ვეტერანი. (ამოიხვეწებებს) **როგორ დაუხვრიათ! ტურტლიანი ხელები თუ არ დაადეს, ისე არ შეუძლიათ. ჩააგდე, არა, წერილი, ადექი და წადი!**

შერიფი. წერილი რა შუაშია, ზოგიერთები მხოლოდ იმისთვის მოდიან, რომ ხელი შეახონ და განიწმინდონ.

ვეტერანი. ერთი წერილებს უნდა ჩაეხედოთ, გავიგოთ.. ვინ არიან ეს გამოტყინებულები.

შერიფი. ყველას რას შეამოწმებ, ზოგი გვარს არც აწერს.

ვეტერანი. **როგორ?!**

შერიფი. ამ ბოლო დროს ასეთებიც წიხრადვდნენ.

ვეტერანი. **ვითომ?!**

შერიფი. (უხალისოდ) ვითომ კი არა, ეგრეა.

ვეტერანი. კი მაგრამ, ნაბრძანები ხომ თუო, ხელმოუწერლად ნურაფერს ჩაყრიოთ.

შერიფი. შართალი ხარ, ბებერო, მაგრამ... (ხელებს გაშლის და საათს დახედავს). სალუნ „მშვედ ყურეში“ ორჯერ გაისვრიან, გაისმის ქალის კიეოლი, ვილაცის ყვირილი, შეჭაბი-

(დრამა ორ მოქმედავად)

მოქმედი პირნი

- მგზავრი
- ქვრივი
- პატრონი
- მეკუბოე
- შერიფი
- კიტი
- ვეტერანი
- მოთამაშე
- მთვრალი დამსმენი
- შერიფის თანაშემწე
- „ოქროს კანიონის“ მცხოვრებნი

პირველი მოქმედავა

მაცურებელი ხედავს ოქროს მამიებელთა პატარა დაბას, უფრო სწორად, მის მთავარ მოედანს. ხის ნაგებობათა პირველ სართულზე მოჩანს აბრევი — „ბანიკი“, „სალუნი „მშვიდი ყურე“, „საუცუყეთეს კუბოები“, „საპარიკმახერო“. აქვეა ახალგაზრდა ლამაზი შავისანი ქალის სურათები; რამდენიმე ლოზუნგი: „დიდება ქვრივის!“, „გაუმარჯოს „ოქროს კანიონის მფარველს!“, „ბედნიერება პატრონებაა!“, „ოქროს კანიონი ზნეობის ბურჯია“, „ვეყვნეთ ისე-ანე. როგორც ქვრივია!“.

საბჭოთა საქართველო
საბჭოთა საქართველო

ლი და შემდგომ უკვე ჩამოწოლილ სინდემში მოედანზე მოთამაშე გამოჩნდება, ტრადიციული კოშკოვრი ტანსაცმელი აცვია, ხელთ რვეოლვერი უჭირავს.

შერიფი. (აყვედურით) ხო შეეთანხმდით, ჭე... მოთამაშე. ასე თამაში შეუძლებელია. აქ ნამდვილად ათაღლითების ბუდე.

შერიფი. აქამდე ვერ მივიჩვიე?
მოთამაშე. ორი უკვე გავახადე.

შერიფი. თუნდაც სულ ამოგიწვევთ... ოღონდ აქაურობას გაეცალე (სალუნის კარისკენ გაღმევრის თითს). აბა, ჩქარა (ნელანელაობაში ძალას ატანს). დამაჩერე, ჭე...

მოთამაშე. (რვეოლვერში რამდენიმე ვახანს ჩაღლებს) წაუალ, წაუალ! ოღონდ გალიაში არ ამოსყოფინო თავი!

შერიფი. (ხელს ყელზე მიიდება). თუ ქვიაწად არ იქნები, ეგვეც არ აგცდებია.

მოთამაშე. რომ მაიძულონ და კიდევ მასროლინან?

შერიფი. წადი, წადი, თავში ქვა გიხლია.

მოთამაშე. თქვენც კარგები ხართ, მაგარი კანონები გაქვთ.

შერიფი. ენონები, როგორც ყველგან, ხელისუფლებას ემსახურება, თორმეტი საათისთვის მოედანზე კაცოშვილი არ უნდა ქაპანებდეს. და თუ სხალუნთან კიდევ ერთხელ გამოკრფ ცხვირს, იძულებული გავხდები ძველი ცოდვენი გაგიხსენო. მიდი, აბა, დროზე...

(მოთამაშე ამოიხვნეშებს, კარებს წიხლის კვრით შეაღებს და „მშვიდი ყურის“ ბნელ შენობაში შევარდება. კვლავ რამდენიმეჯერ გავარდება იარაღი. სროლის ხმის თან ქალის კივილი ახლავს, და კვლავ სინდემი ჩამოვარდება).

შერიფი. მადლობა ღმერთს, მგონი, სიმშვიდაა. (მეორე სართლის ფანჯარაში სალუნის თავზე გამოჩნდება ნახევრად შიშველი კიტი).

კიტი (ყვიროს). არა! არა, მეტი აღარ შემიძლია! (ფანჯრიდან ვადმოხტომას ლამობს, მაგრამ ვადაიფიქრებს, წუთით გაქრება და კარებში გამოჩნდება. იმ კარებიდან ქუჩაში ვიწრო ხვედლა კიბე ჩამოდის) არ შემიძლია! მცე ხომ ადამიანი ვარ! (კიბეზე ჩამოირბენს).

შერიფი (ძალიან დინჯად). რა მოხდა, კიტი?

კიტი. მცემს.

შერიფი. ჩუმად, კიტი, ჩუმად.

კიტი. რა გამარჯუბებს, მირტყამს, მცემს და, ხუთმანეთიანი იკმარეო.

შერიფი (თავს ისეთნაირად ამოძრავებს, უნდა, რომ დაანახოს ვეტერანი, რომელიც ყურს უგდებს იმათ საუბარს). აბა, რამდენი უნდა მოეცა?

კიტი. ასი, ასი.

შერიფი. როგორ! ასე გააძვირებ?

კიტი. იცი, ხორცი რა ღირს?

შერიფი. ასი მინც ბევრია.

კიტი. მეერ სადისტი რომ არი?

შერიფი. კარგად იცოდ, რასაც კისრულობდი. ახლა ნუ ყვირი.

კიტი. მტკიცა და რა ვქნა...

შერიფი. კარგი, კარგი... გეყოფა, მეტი ვერაყარაკო.

კიტი (სულტუნებს). მომარტყუა, 100 (შერიფისკენ და უველაფერზე თანახმა ვიქნებოდი. ის კი მცემს, მირტყამს და, ხუთმანეთიანი იკმარეო.

შერიფი. უნდა მოითმინო (კიბისკენ უბიძგებს) წადი, წადი, კიტი. მაღლა აღ! გარტო აღარ გამოხვიდე. (ხმადაბლა) ნუ გეშინია, მიიღებ ას მანეთს. (კიტის წასვლას დაუცივის და ვეტერანისკენ შებრუნდება). აი, რა დღეში ვართ! იდილობა, ჩახიროს კაცი, მაგრამ... ბორბტებას მინც არ სინახავს. თუმცა, ღვთის წყალობით. ბოლო ევთილია... შორს აღარ არის ის დღე, როცა ქვრის მორღობები სიწმინდესა და წნობაზე ფრთებს შინსამს და გამარჯვებით დავგვირგვინდება, აბა, დავამთავროთ, გეყოფა...

ვეტერანი. მე რალას მაჩქარებ, ვერ გავიდე.

შერიფი. შენ რა გამოწკალიხი ხარ! თავისუფლებასათვის შენც იმდენივე სისხლი გაქვს და... რილი, რამდენიც ზოგიერთობს... (გრანოტის მხედარზე მიანიშნებს). მაგარა, როგორც ხედავ. ეხსიკვილის შემდგომაც ცხენზე წიხს, შენ კი...

ვეტერანი. არ მომწონს შენი იუმორა, შერიფო.

შერიფი (შემრიგებულად). კარგი, კარგი, ბუბერო, ნუ მიწვენ. ჩემთვის ყველა ერთი ხარო. ცოცხლებიც და მკვდრებიც, ღმერთმა ზელი მოგიმართო.

ვეტერანი. შენ მან დავრჩები.

შერიფი. გაიფე, ბებერო. ზუსტად შეაღლისას მოედანზე კაცის ქაპანება არ უნდა იყოს.

ვეტერანი. სამი წელია, რაც ეს ძველი დადგენს და ყოველდღე საინთ ვრეცხავ და ვაპრაილებ, ნუთ დღეს, სამი წლის თავზე უფლებია არა მაქვს?... (შერიფს შეხედავს, მიმოიხედავს ა გაჩუმიდება).

შერიფი (ვილიას მიმართავს, მაგრამ ვინ არის, არ ჩანს). ჰეჰე, ვინა ხარ?! ფეცი არ მოიცვალაო შენ რა, დაყრუდი?! არ გაინძრე! (ხელი ქამარზე ჩამოკიდებული რვეოლვერისკენ მიაქვს)... არ გაინძრე, გუუნებო!

(შერიფს ხელთ რვეოლვერი უჭირავს, მოედანზე შემოდის მგზავრი. ზურგზე ტომარა ჰქვია, ფართო ტყავის ქამარზე — რვეოლვერი. ვანიერფარულბიანი ქელი სახის ზედა ნაწილს უფარავს. შვეი ზუტუკი წვერი აქვს. ის აინწმნიაც არ ავადებს შერიფის მუქარას და წყნარად უახლოვდება ბეგს).

შერიფი. ვინ ეშპაია, ნეტავ?

ვეტერანი. არ ესროლო. უნდა გავიგოთ, აქ როგორ გაჩნდა?

მგზავრი (წყნარად). პირდაპირ საოცარია, რაში გქირდებათ ჩემი სიკვდილი?

შერიფი (თან უნდა, რომ გაისროლოს, თან თავს ებრძვის). ეგ შენი ტვინის საქმე არ არის.

მგზავრი. (ვეტერანს). აი ქალაქიც ამახა მქვია — გლავენ და მიზეზს არც გუუნებია.

შერიფი. აქ როგორ მოხვიდი?

მგზავრი. ფეხით.

ვეტერანი (გულდაჭერებული). ტყუის.

მგზავრი (ვეტერანს მიმართავს. ერთდროულად ათვალერებს მოედანს. პორტრეტებს, ლოზუნგებს). ადამიანისა უნდა გქროდეთ, მით უკეთეს, თუ ისეთ ქალაქში ცხოვრობთ, რომელიც ზნეობის ბურჯია.

ეტეტიანი. (შერიფს), ეს უღელტეხილს ვერ გადმოვივლიდა.

შერიფი. არა უშავს რა, მერე ყველაფერს გავიგებთ. მთავარია, ახლა რა ექნათ. (სათს დაიქუქრის). სად დავაბინაოთ? (მგზავრს). აირჩაე — სალენი გინდა თუ საპარკობებრუ... იქნებ (ხმას დაუწვეს...) ხაროსკიოპ გირჩენია (ხელს ვაუშვებს) ღიბისკენ. რომელიც მეორე სართულზე აღის, კიტისთან)...

მგზავრი (მზერას „საუკეთესო კუბოებზე“ შეაჩერებს). მე იქ უფთ ვიგრძნობ თავს.

შერიფი. ეგ დაეკტილია.

მგზავრი. გაპარხვა არ მინდა, დაღვევა ჩერ აღერ, ხაროსკიოპ კი...

შერიფი. (მოიკუმხუნება). თავი შეიკავე, არ არის საკირო.

მგზავრი. ხაროსკიოპ კი...

შერიფი. ჩუმად-ნათქი, გუზუნები... თუ აქაური კუბოები მოგწონს, შეკუბოე ადგალზე ბრძანდება...

მგზავრი. ეგ საქმის ვითარებას ცვლის.

შერიფი. მაშინ იჩქარე. დრო აღარ იომენს! (მგზავრი კიბის აკეცება და კიტისთან შევა. ცოტა ხნის შემდეგ კიტს ყვირლის ხმა შეწყვეტება)

ეტეტიანი. ნუთუ, უღელტეხილი გადმოიარა?

შერიფი. შეუძლებელია.

ეტეტიანი. ქალაქში კი შემოაღწია და!

შერიფი. (ჩაიციუნებს). ყველაფერს გავიგებთ. ახლა მაგის დრო არ არის. ნუ ლეღავ, ბებერო. დაამთავრე?

ეტეტიანი. ახლავ... (ცხვირში ვიჯღვინებს). ქალაქში საეგეო ხალხი შემოდის, ბოზების კივილმა ღამის სისხლი გაკვიინოს ძარღვებში. ეს კი მე მიტრიალებს, ერთფულ ვეტერანს. (იღებს თაის ვედროს, ჩვარს და გადის. აივანზე, რომელიც მორთულია ქვრივის დიდი პორტრეტითა და ლოზუნგებით. პატრონი გამოდგება, შემუშებულ სახეზე მკვდრის ფერი აღევს და დროდადრო ნერვიულად უესაკახებს).

შერიფი. ყველაფერი მზად გახლავთ. პატრონო, სარული წესრიგია.

პატრონი. (მოედანს თვალს მოაკუნებს). ბიჭები სად არიან?

შერიფი. ადგილებზე. ჩემს ბრძანებას ელოდებიან.

პატრონი. (თავს ნერვიულად შეატაკებს). იქ რა ზღბა... პირველ საბოტელზე?

შერიფი. სიმშვიდეა. ორნი ტრო მზარებს არიან, ორნი მერე მზარებს, როგორც ყოველთვის.

პატრონი. აბა, დავიწყეთ?

შერიფი. როგორც გნებავთ. (გადის). (პატრონი სიტყვის სათქმელად ემზადება. რამდენჯერღვე ჩაახველებს).

პატრონი. ჩენტლმენებო. (ჩუმდება, ხანგრძლივი დღეილის შემდეგ ხელს გიბეში ჩაიყოფს და ქა-

ლალს ამოაქვრენს). თანამემამულენო, სერიფი-დაც რომ თანამემამულენო, ოქროს კინობის მცხოვრებნო (ვილიობს, რომ უაქვრენს)

ვიდეს იოლად, მაგრამ იძულებულია კვლავ ჩახედოს). ჩვენ დღეს ერთხელ კიდევ შევიკრიბენით ძველთან... რათა პატავი ვცეთ იმ ადამიანის ხსოვნას, ვინც სიყოფილუ ხალხის თავისუფლებას ანაცვალა... ტაში... რა ეშმაკი მომივიდა, „ტაშს“ წაკითხვა არ უნდა. ტაშს ისინი დაუკრავენ. მამ, ასე... ტაში შეწყდა... (ენა ებნის, კითხვას განავრობს) შერვალოთ შორის მეც იარალით ხელში ვიცავდი ხალხის ინტერესებს. მეც გმირის გვერდით ვიდექი, ვითარცა მისი მეგობარი და თანამოსაგე. მეამაყება, რომ მისი ძველი აღმართულია ისეთ ქალაქში, როგორც „ოქროს კანიონი“. გამარჯვებული ზნეობის ქალაქში, ქალაქში, სადაც ადამიანები მოკვასზე ფიქრსა და ზრუნვავი აღამებენ და ათენებენ, ქალაქში, სადაც უფთოტრების და აღწდილი ომი გამოუცხადეს. მეამაყება, რომ გმირის ქვრივს, რომლის უქნობი სიყვარული განსვენებულის მიმართ კაშკაშა ჩირაღდანივთ გვიანათებს კუშმარტების გზას, შეუძლია დაირწყნებული ბრძანდებოდეს, რომ ამ ძველის დამღმელი, გმირის თაყვანისმცემელი ადამიანები, უღრმეს პატავს მიადგენ თავად მას და ნის ბრძნულ რჩევა-დარიგებას... ბედნიერი არიან ამ ქალაქის მცხოვრებნი, რამეთუ უსაზღვრო მათი სიყვარული ყველას მიმართ, ვისაც ისინი კუშმარტების გზით მიამყავს სიწმინდისა და სინათლისაკენ. მამ, მოდიოთ, თაყვანი ვცეთ, მუხლი მოვიყაროთ ქვრივის წინაშე, რომლის სიყვარული გმირის მიმართ ისე ცოცხალია, მწუხარება ისე უსაზღვრო და ერთფულბა ისე ურუფეო, რომ თითქოს ყველაფერი ძველდებურადღვა. არაფერი შეცვლილა. გმირი კვლავ ჩვენთან არის, კვლავ გვიყვარს და ვეთაყვანებით! დაე, სულ ასე ყოფილიყოს უკუნიო უკუნისამდე. დიდება ქვრივს! მქუხარე ხანგრძლივი ტაში, გაისმის შეტახილები — „გაუნმარგოს ქვრივს!“, „გაუნმარგოს პატრონს!“ (პატრონი გადის, გამონდებდა შერიფი).

მოედანზე შემოვა აგრეთვე თანამემამულენო. ერთი ხელით რევილუტერი უტირავს, მეორეით — თავზე დაფარებული სველი ცხვირსაშოკი.

შერიფი. რა დღეში ხარ, კიმი? თანაშემწე. ტომიანი კაცი ზომ არ გინახავთ?

შერიფი. აა, შენ გამოგვპარა? თანაშემწე (უხალისოდ). ტომარა დამცხო და დამარტჩიანა.

შერიფი. დავარტჩიანა?

თანაშემწე. ვინ ოხტრი იყო, წარმოადგენა არა მათს?

შერიფი. არაფერია, კიტი დააუკიინებს...

თანაშემწე. ახლა იქ არის?

შერიფი. მორჩი წყლის პაროცელტრებს და საქმეს მიხედ. როგორც წესი და რიგია, ისე უნდა იყვირო... გრძელობთ (ახსენდება პატრონის ნათქვამი) და ახლა რაღაღა...

თანაშემწე. მზიარლად?

შერიფი, ამახ წინათ ძალიან სევდიანები იყვენ-
ნო.

თანაშემწე. სიკვდილის წლისთავია, აბა, როგორ
უნდა იყოს.

შერიფი. პატრონი ხო ცოცხალია. ამის დავიწყება
არ შეიძლება.. რამდენი ბიჭი გყავს?

თანაშემწე. ოციოდე მოგროვდება.

შერიფი. საკმარისია. თითოს ათი ჰყოფნის?
თანაშემწე არა. თორმეტ-თორმეტს თხოულა-
რენ, მაზნაღამ აიწია.

შერიფი. სწორი ხარ, დაიხსომე, რა დროს უნდა
იყვიროს?

თანაშემწე. კი.

შერიფი. ცოტა წაყარაქიშე. შორს წადით, სად-
მე ტყეში. რომ არავინ გაიგოს. მთავარია —
დროზე ანიშნო. დანარჩენი ხალხს არ შეეშლეთ-
ბა. ბრბოს დროზე უნდა უყარნახო და რასაც
გინდა იღრიალებს.

თანაშემწე. იმას რა ვუყოთ? (კიტის ბინისკენ
(გაქმნევს თავს) არ გაავსალოთ?

შერიფი. ეგ იოლია. გაუშვი, იფრინოს, თავისი
ქია გაახაროს.

თანაშემწე. ერთი რამ ვერ გამოვიდა, უღელტე-
ხილი როგორ გადმოიარა.

შერიფი. მეც ვერ გამოვიდა.. მაგრამ არა უშავს
რა, ლამე წინა გვაქვს, მაგისთვისაც მოვიც-
ლი.

თანაშემწე. მე არ დაგვიწყდებ. (გადის, თავს
ისევ სველი ცხვირსახოკით იგრებებს).

(შერიფი საათს დასცქერის და კიტისკენ მიმ-
ვალ კიბეზე აღის. კარს ყურს მიადებს, უნდა,
რომ გაიგოს, რა ხდება ოთახში, მერე უცებ
უკან ისევებს, ვინაიდან კარი გაიღება და
ზღურბულზე მგზავრი და მეკუბოე გამოჩნდები-
ან).

მეკუბოე. შერიფო, ამ კაცმა ოთხმოცდათუთ-
მეტი დოლარი წაპართვა. კიტა მოწმე.

შერიფი. მერედა, ფული რა უყო?

მეკუბოე. ეგ არ არის მთავარი.

შერიფი. კიტის მისცა?

მეკუბოე. მო, რა უფლებით მისცა? ჩემი ფულის
პატრონი მე ვარ. თავისუფლებაზე ბევრს გავი-
ვით და ელემენტარულ უფლებებს კი მოკლე-
ბული ვართ.

შერიფი. ქალს თვით თავისუფალ ქვეყანაშიც კი
არ უნდა დაწყენიოთ.

მეკუბოე. ქალს? რომელ ქალზე ლაპარაკობ? მა-
გისთანებს რა უნდათ ამ ქალაქში! შენ ეს მშვე-
ნივრად იცი.

შერიფი (მგზავრის ტომარას ხელს უპარტყუნებს).
რა გავს შიგ? მძიმეა?

მგზავრი. არც ისე.

(შერიფი კიბეს აპყვება და კიტისთან შევა-
მგზავრს მეკუბოე ესაუკეთესო კუბობთან მიჰყავს).

მეკუბოე, ასე, ოციოდე წლის მკვირცხი ახალგა-
ზრდა კაცია, სანდომიან სახეს კიბტა წყრილი ულ-
ვაში უმშვენებს, მგზავრს ყსიდად ეწინააღმდე-
გება, თან გასაღებს იღებს ჭიბიდან.)

მეკუბოე. რა გინდათ ჩემგან?

მგზავრი. კუბო, დაკრძალვის ამბავი უნდა შე-
მიგვარო.

მეკუბოე. კარტა გინდათ?

მგზავრი. კარტაც, მუსიკაც და ^{ქარქინულში} ^{გინგლიმუქკან} ^{ჩიხაღდნებიც,}
მოზარე-მოტირალიც, მოკლეც, რის საშუალებაც
გაქვს, ყველაფერი მინდა, თუ დაკრძალვია, და-
რძალვია იყოს.

მეკუბოე. კუბოს აფრიკული ბოაბიხისს მოგი-
ბერებთ, საილოს ძვლით მოკვდილს.

მგზავრი. კარგა.

მეკუბოე. ოღონდ დიდი ფული დაგიკვდება.

მგზავრი (ჭიბიდან დაქმუქნილ დასტა-დასტა
ფულს ამოიღებს) საკმარისია?

მეკუბოე. შეტეც იქნება.

მგზავრი. არა უშავს რა, იმ ამ დოლარსაც გამო-
ქვითავ. იქ რომ დაუკებ.

მეკუბოე. მაღლობელი ვარ.

მგზავრი. ეს რა ძეგლია?

მეკუბოე. ეგეც არ იცით? აქ საიდან მოხვედით?

მგზავრი. ცხრა მთას იქიდან.

მეკუბოე. თქვენით?

მგზავრი. დიახ.

მეკუბოე. გულწრფელობას არ გთხოვთ, მაგრამ
ეგეთ რამეც სხვას მაინც ნუ ეტყვით.

მგზავრი. რატომ?

მეკუბოე. არავინ დაგიკერებთ.

მგზავრი. სიმართლისა არავის არა სჭერა.

მეკუბოე. რა უნდა დაგიჭეროთ? უღელტეხილი
გადმოიარეთ?

მგზავრი. დიახ.

მეკუბოე (არა სჭერა). მაშ, აბა, თქვენ პირვილი
კაცო უოფილხართ, ვინც აქ თავისით მოვიდა,
(ჩურჩულით). ყველა დანარჩენი მოყვანილია.

მგზავრი. ვინ მოიყვანა?

მეკუბოე. თქვენ ძალიან ბევრის გაგება ისურ-
ვეთ. ისედად შესაძლოა უსიამოვნებას გადავეყა-
რო ამ ჩვენს ურთიერთობის გამო.

მგზავრი. მშაბით. არ ვიცოდი.

მეკუბოე. თქვენ იმაზე მეტი იცით, რის გაგე-
ბასაც ცდილობთ. იქ, უღელტეხილის იქით რა
ამბავია? რა არის ახალი?

მგზავრი. საწუხაროდ, ბევრს ვერაფერს გეტყ-
ვით.

მეკუბოე. გასაგებია, გასაგებია..) სიფრთხილეს
თავი არა სტყვია, მაგრამ ჩემი ნუ გეშინიათ, აქა-
ურობისა არც მე მჭერა.

მგზავრი. რა არ გჭერთ?

მეკუბოე. აი, ეს მოწოდებები, ბრტყელ-ბრტყელი
ლაპარაკი წევობაზე, მოწავალზე, მე ფხიზელო
გონების კაცი ვარ.. (აქეთ-იქით მიმოიხედავს).
მართალია, ყველგან საშინელი ეპიდემიებია?
მგზავრი. (გაკვირვებით). რა ეპიდემიები?

მეკუბოე. ვერც ვიცოდა, რომ ტყუილი იყო.
ომის ამბავი როგორღა?

მგზავრი. რომელი ომისა?

მეკუბოე. ბოლო ომისა სამხრეთულებთან.. —
გინდ ჩრდილოებებთან. როგორც თქვენ გინ-
დათ..

მგზავრი. ხუმრობთ?

მეკუბოე. სულაც არ მუმხმრება.

მგზავრი. ომი წა წელს დამთავრდა.

- მეკუბოე (შეტყუებული). რაო? მაშ, ამა მთელი ორი წელიწადია ტყუილად გვილაყებენ ტვის? შეუძლებელია! მაშ, ლინკოლნი მოკლეს?
- მგზავრი. კი.
- მეკუბოე. მადლობა ღმერთს, ეს მინც გამოდგა მართალი (უცბა ენაზე იტბინა). არა, სწორად ვერა ვთქვი. პირიქით, სამწუხარო ამბავია, მაგრამ ჩვენი ვაჭეი ამდენ ტყუილებს აბრახუნებს, ყველაფერი ამერ-დამერია.
- მგზავრი. თქვენი დაბა დიდი ხანია არსებობს?
- მეკუბოე. სამი წელიწადია. გახერბებული ომი იყო, პატრონმა აქ რომ მოგვიყვანა.
- მგზავრი. ყველანი ერთად მოგვიყვანათ?
- მეკუბოე. არა, ჩგუფ-ჩგუფად... მართლა ვაინტერესობთ ამ ძეგლის ამბავი?
- მგზავრი. დიახ.
- მეკუბოე. და მართლა არ იცით, ეს ვინ არის?
- მგზავრი. ვხედები, მაგრამ მინდა, რომ დავრწმუნდე.
- მეკუბოე. პატრონის მეგობარია. გენერალ ტურჩინის კორპუსში ერთად იბრძოდნენ. აი, რუსი იყო, რომ გაასამართლეს, იმ გენერალზე ვამბობ.
- მგზავრი. გაასამართლეს?
- მეკუბოე. ნუთუ ესეც ტყულია? არა, ჭერ ისევ იქ ვიყავი, უღელტეხილის გადაღმა, ის რომ გაასამართლეს.
- მგზავრი. რას ერჩოდნენ?
- მეკუბოე (უნდობლად). მამოწმებთ?
- მგზავრი. ეს ბოლო წლები შორს ვიყავი, ახლანხან დავბრუნდი.
- მეკუბოე. მოგზაურობდით?
- მგზავრი. ასე ვთქვათ, რატომ გაასამართლეს ტურჩინი?
- მგზავრი. არმაში შეკანაინები მიიღო და შეაარადა.
- მგზავრი. მერე რა უქნეს?
- მეკუბოე. რა უქნეს და, ყოველგვარი პატივი აპყარეს, ლინკოლნი კი გაამართლა. რუსი იყო, იმიტომ გაამართლა. მართალს გეუბნები, ამერიკელს არ აპატიებდნენ, რუსი მაიმიტია, ზანგებია არაფერი გაეგება, ესეც (ძეგლზე მიუთითებს) რუსია.
- მგზავრი. გეშლება.
- მეკუბოე. ზუსტად ვიცი, რუსეთიდან არის.
- მგზავრი. რუსეთში ზაჩოტ ხუხუბი ახა ცხოვრობენ.
- მეკუბოე (დაწუნარბული). აი, თურმე რის თქმა გნდომებია, თვად გაარკვიონ, ჩვენთვის კი ყველანი რუსები არიან. ჩვენც ხომ ამერიკელებს გეძახიან, საიდანაც უნდა ვიყოთ მოსული.
- მგზავრი. (ჩაიცივნებს). თვით ირლანდიელებსაც?
- მეკუბოე. (იძულებულია, რომ დაეთანხმოს). არა, ირლანდიელებს ნუ ჩავთვლით.
- მგზავრი. და კიდევ, ალბათ, ზოგ-ზოგებს...
- მეკუბოე. ში, შექსიკელებსაც... და სხვა წვრილკუთხობას...
- მგზავრი. ანა, კავკასია თუ იცი, ხად არის?
- მეკუბოე. კავკასია? არც გამოვიჩინა.
- მგზავრი. კავკასია დედამინის ის ადგილია, სადა ყველაზე ამაყი მთებია და სადაც ყველაზე ამაყი ადამიანები ცხოვრობენ.
- მეკუბოე. მაშ, ანა იქ ადგილი არ ჰქონდა? (სტანკანა) რება... თქვენ იმის თქმა გინდათ, რომ ეს (ძეგლზე მიუთითებს) იქაურია?
- მგზავრი. დიახ.
- მეკუბოე. იმტომაც არის, რომ ქვრივი დღემდე ამის შვს ფიცხლობს.
- მგზავრი. მართლა?
- მეკუბოე. დაიფიცა, მთელი ჩემი ცხოვრება შვევებს არ გავიხიდი, და ყოველ წელიწადს სიკვდილის დღეს აღნიშნავს, ქალაქც მხარში უდგას. ახე სურს პატრონს. პატრონის სიტყვა კი კანონია.
- მგზავრი. რატომ?
- მეკუბოე. რატომ და, აქ ყველაფერი იმას ეკუთვნის — ბანკი, სალუნი, მადანი.
- მგზავრი. და თვით „საუკეთესო კუბოებიც“?
- მეკუბოე (ამაყად). არა, „საუკეთესო კუბოები“ დამოუკიდებელი წარმოებაა. ჩემი ბედ-ილბალი მამაშეციერის ნებაზე ჰკიდა.
- მგზავრი. მერე რას შვრება მამაშეციერი? კეთილი თვალთ გიყურებს?
- მეკუბოე. საყვედური არ შეთქმის, სანამ კიტის ვევაჭრებოდა, სალუნში ორჯერ გაისროლეს. აქ კი მარჯვედ ისვრიან.
- მგზავრი. ისე, ახალგაზრდა კაცისთვის კუბოებით ვაჭრობა საპატიო საქმე არ უნდა იყოს. ახე არ არის?
- მეკუბოე. ჩიტის მოკლა თუ გინდა, მოხერხებული ადგილი უნდა შეარჩიო, ჩვენს ქალაქში ამაზე მოხერხებულ ადგილს ვერ იპოვი, ასეა — ყველაფერს ხედავ და ყველაფერი იცი.
- მგზავრი. მინც რომელი ჩიტის მოკლა გსურს?
- მეკუბოე. არის ერთი, და ეშმაკმა შემაჩვენოს, ჩემსას თუ არ მიაღწევ.
- მგზავრი. (დამცინავად). მერე, მერე რას იზამ?
- მეკუბოე. (თანდათან ალგუნება). რას ვიზამ, და, ერთხელ და სამუდამოდ მოვშორდები ამ ოხერ კუბოებს?
- მგზავრი. ადრე თუ გვიან ერთი მათგანი მინც დაკვირდება, თანაც კაი ხნით.
- მეკუბოე. მერე რა, მანამდე ყველაფერს მოვასწრებ, რაც მინდა!
- მგზავრი. რას მოასწრებ, რა გინდა?
- მეკუბოე (თითს ვას ატაკებს). ძალაუფლება! (კიდევ უფრო მეტი, თითქმის მანიაკალური გზნებით) და მაშინ გაიგებენ აქაურები, ვინ ვაჭრობდა კუბოებით იმათ ქალაქში.
- მგზავრი. უპირველეს ყოვლისა, რა თქმა უნდა, ადგები და ხუთ დღეობად გაეკეთებინებ იმას, რასაც დღეს ას დღეობად აკეთებენ, ხომ ასეა?
- მეკუბოე. იცნებ, იცნებ. შე კი ადრე თუ გვიან იმ აივანზე გადმოვადგები (პატრონის აივანზე მიუთითებს). და ვქადაგებ სიწმინდესა და მაღალ ზნეობას, ხალხი კი, „გაუმარჯოს! გაუმარჯოს!“ ყვრილით აიკლებს აქაურობას...
- მგზავრი. ეც, აიბათ, ძაიზე სახიმიანია, არა?

მეკუბოე. განა რა არის სხვა უკეთესი ამქვეყნად, რისთვისაც სიცოცხლე ეღირებოდა? აი, ცხენზე ამხედრებულა (ძველზე მიუთითებს). გმირია, ხალხის თავისუფლებას შესწირა სიცოცხლე, ხალხმა კი არც იცის, ვინ არის და საიდან მოსულა. რა აზრი ჰქონდა ამის ცხოვრებას? ეს დაიღუპა, სხვები კი მისგან მოპოვებული ძალაუფლებით ტკბებიან.

მგზავრი. ვატყობ, სიკვდილის წინააღმდეგი ხარ, თუმცა კუბობით კი ვატყობ.

მეკუბოე. სიკვდილი მხოლოდ დამარცხებულს ეპატობება. თუ ვაიმარტყე, არ უნდა მოკვდე. გამარტყებული ცოცხალი უნდა დარჩეს. ძლიერნი არ იხოებებიან.

მგზავრი. კარგი, კარგი, ისევე კუბობს მივხედოთი მაშ, ასე — როგორც მოვილაპარაკეთ — არნახული დეარძალვის მოწმენი უნდა გავხედო.

მეკუბოე. როდის?

მგზავრი. ორ საათზე.

მეკუბოე. თარიღი?

მგზავრი. დღეს...

მეკუბოე. გაოცებული დამკვირვებელს საათს.

მარტყე კაცისთვის დრო სრულიად საკმარისია, მოვილაპარაკეთ?

მეკუბოე (დარწმუნებული არ არის). შევეცადები.

მგზავრი. ალბათ, ბაობაბის კუბო კობტა რამ არის, არა?

მეკუბოე. დიდებულა, როგორც ძველ ოსტატთა ნახელაუი საკონცერტო რიოალი.

მგზავრი. კარგია, მაშ, აბა, ორამდე...

მეკუბოე. მისამართი რომ არ გითქვამს, ხალ გავმოგიგზავნოთ კუბო და კარტა?

მგზავრი. ამ მოიდანს რა ჰქვია?

მეკუბოე. თავისუფლების მოედანი.

მგზავრი. ეს სახლი რა ნომერია? (მიუთითებს აივანზე, რომელზეც პატრონი იდგა).

მეკუბოე. პირველი.

მგზავრი. მისამართიც ეგ გახლავთ. თავისუფლების მოედანი. სახლი I.

მეკუბოე. ვის ვასაფლავებთ.

მგზავრი. ამ ქალაქის პატრონს.

მეკუბოე. (განცვიფრებულია). ის ხო ცოცხალია.

მგზავრი. ორი საათისათვის მკვდარი იქნება.

(მგზავრი თავს ოდნე დაუკრავს მეკუბოეს და დინჯად გაემართება № 1 სახლისაკენ, გზადაგზა ზურგედან ტომარას იხსნის. საღარბაზონი შედის. გაიხინდება შერიფი, შარვლის ლილეებს იკრავს. ნახევრად შიშველი კიტრი კიბებამდე მოაცილებს).

(მეკუბოე „საუკეთესო კუბობის“ კარებში გაუჩინარდება).

შერიფი. მაშ, ასე, ხომ შევთანხმდით, კიტრი? კიტრი. (ვეკლუტად). რაზე?

შერიფი. იმაზე, რომ შენ იქნები და ხმას არ ატოვებ.

კიტრი. აბა, ვერ მიგლოვია ეს საცოდურე (ჩრდილზე) მიუთითებს) გიმზღინებ?

შერიფი. კირისუფალი სხვაც ბევრი ჰყავს.

კიტრი. როგორ? პატრონს ა' უნდა მოეუსმინო?

შერიფი. დაღეც გვეუფო იმისი მოსმენა.

კიტრი (საყვედურის კილოთი). ეგ, შერიფო, ჩემი საიდუმლო როდია!

შერიფი. საიდუმლოა, რომელიც მოელმა ქალაქმა იცის! ეცადე, რომ ნაქლები ყურადღება მიიპყრო.

კიტრი. ნეტა შენ! არავისაც არ დავემალები. რისი უნდა მრცხველობდეს, დღედაღამ პატრონად ვშრომობ.

შერიფი. ამ ქალაქში, კიტრი, შენს შრომას პატვს არა სცემენ. დროა, შეიგნო.

კიტრი. მაშ, აქ რას სთავადავ? ვთხოვ? შევხეხევი? თვალები ამიხვიეს. რატომ ამიხვიეს თვალეები?

შერიფი. უველას აუხვიეს.

კიტრი. გზა რომ არ დამეხსოვებინა, არა? ესე იგი, გეშინიათ, რომ არ გაგეკეტო?

შერიფი (იციინის). ძალიან გვეშინია.

კიტრი. მე მთელი ჩემი ცხოვრება დაუფარავად ვაკეთებდი იმას, რასაც ბევრნი ჩუმ-ჩუმად, ქმრების ზურგს უკან სოვლიან. ყოველთვის მძულდნენ ცხიერი კახები. ამ ქალაქში კი უნდათ, რომ ერთადერთი უპირატესობა მომისაონ?

შერიფი. წყნარად, კიტრი, დამშვიდდი. ჩვენში ასეთი ადამიანებიც არაა. შენ კარგად იცი, მე როგორც გეკეტავი.

კიტრი. უველანი კარგები ხართ. სულ ზნეობა და ხიწმინდე გაკერიათ პირზე. ისე კი, როცა მარტონი ხართ, პირუტყვისაგან არ განირჩევით. ამდენის ატანა შეუძლებელია.

შერიფი (თანაგრძობით). სწორია, ჩვენი ხალხი რთული ხალხია.

კიტრი (ლაქვით). რამე რომ იყოს, ვერ მოვახერხებ აქედან წასვლას?

შერიფი. ვერა.

კიტრი. შენ კი მუხუნები, კარგად გეკეტეო?

შერიფი. ოქროს კანიონიდან არ მიდიან.

კიტრი. არავის არაფერს არ ვეტყვი. არაფერი მინახავს, არაფერი გამიგინია. მთელი ცხოვრება თევზებით დაღუმებული ვიქნები. გამიშვით, გემუდარებით, მეტი აღარ შემიძლია.

შერიფი. რა გინდა, რითი ხარ ცულად — მუშტარი ბევრი გყავს, კარგად გიხლიან.

კიტრი. ამდენი თვალთმაქცობა აღარ შემიძლია. დავიკლავ.

შერიფი. ბევრი მოგნდომებია. ასე უველა იტყვის, დავიდალეო. მოთმინება საჭირო. უკეთურებას ჩვენს ქალაქში განავალი არა აქვს და ამას არ შეიძლება ანგარიში არ გაეწიოს... იმ ტომარაშია კახუქმა რა ქნა, როგორ იქცეოდა? ვაიმამ რამე?

კიტრი. არა.

შერიფი. ტომარაში რა ჰქონდა,

კიტრი. არ ვიცი.

შერიფი. ცუდად მეშაობ, კიტი. შენთვის ცნობილია, რას უშვრებინა ჩვენში კახებს, როცა იქერენ?

კიტი (შეშინდება). კი.

შერიფი. მე ჭრჭერობით ვხვდები, რასაც აკეთებ, მაგრამ ზედ რომ წავადგები, შერე სად მილიხარ, ხომ იცი, ყველაფერი დამთავრდება. გამაგე?

კიტი. გაზაგე.

შერიფი. კარგი ხარ.

(მივა ძველთან და საბეზღებელ წერილს მოსტამენტის ჭრილობა ჩაადგებს. „შევიდ ყურეში“ სამგლოვიარო სიმღერა ძლიერდება, კარები ხმაურით იღება და მთვრალი სტუმრები ჭგროდ გამოცოცდებიან მოედანზე).

შერიფი (ცდილობს ბრბოს შეჩერებას). დაიცაო! დაიცაო-მეთქი! ჭერ ადრეა... ადრეა...

სიმღერა სულ უფრო და უფრო ძლიერდება. თავის კაბინეტში იღვიძებს მაგიდასთან ჩაბნელებული პატრონი. წინ რომ ბოთლი უდგას, აიღებს და მოსვამს.

პატრონი. აზღერდნენ, რას უნდა ნიშნავდეს ეს, დაწყების დროა?

(ქვიში დაიხსამს, დალევს, დაიღრჩება, აივინა კარს მიადგება. შეათვალიერებს, რა ხდება მოედანზე, და ისევ მაგიდას უბრუნდება. დაქლომას აპირებს, ოთახის სიღრმეში კარი გაიღება და შემოვა მგზავრი. უფროსმა ზურგით იგრძნო მისი შემოსვლა, დასაქლომად მუხლებში მოხრილი ეგრევე გაშეშდება...)

პატრონი. შენ ხარ?

(მგზავრი ისევ კარებში დგას, ხელში რევოლვერი უჭირავს. პატრონიც კვლავ იმავე პოზის ინარჩუნებს, ცდილობს, რომ როგორმე არ შეიტყოს კანკალი).

ჩემი ბრალი არ არის, ყველაფერს აგიხსნი, ოღონდ არ მესროლო.

მგზავრი. შემობრუნდი.

პატრონი. (ანჭარებულად და სწყყლად). არა, არ გინდა, გეხვეწები. ზურგში, ვიცი, არ მესვრი. მომიშინე, გახვავ.

მგზავრი. შენ რა, თავი გინდა გამოართლო იმის შემდეგ, რაც ჩაიდინე?!

პატრონი. ცამდე მართალი ხარ... ისა... რა ჰქვია, ჩასაქოლი... ვარ.

მგზავრი. რისი იმედი გქონდა? რაკი ძეგლი დამოადგი, იფიქრე, მორჩა, ვალი სულმთლად გავისტუმრეო. არა?

პატრონი. მე შენი მოკვლა არ მინდოდა.

მგზავრი. მიუტევაფატრული რომ დამაგდე და წვეთი წყალი არ დამიტოვე, განა ეს მკვლელობა არ არის?!

პატრონი. შენთვის წყლის დაღვეა არ შეიძლებოდა. ის შთაბრა კი ორივეს ერთი გვქონდა. რა უნდა მექნა.

მგზავრი. ჩემი იარაღი რაღატომ წაიღე, იხიცი ერთი გვქონდა?

პატრონი. მაინც ვადაჩი.

მგზავრი. როგორც ხედავ.

პატრონი. არ შესროლო, გახვავ... მართალი

ხარ... მე... ისა... რა ჰქვია... პირუტყუ ვარ მაგრამ არ მეგონა თუ... როგორც ტყვეობს სულ ოდნავ... ისა... რა ჰქვია... იმედგამეცხელყოფილიყო არ დაგავლებდი.

მგზავრი. როგორც ხედავ, განწირული არა ვყოფილვარ.

პატრონი. მადლობა ღმერთს, სინდისს გეფიცებ, გახარებული ვარ. ნუ მოქლავ. დაბა, ლაჩარა ვარ... როგორც იტყვიან, არარაობა ვარ, მაგრამ... ისა... რა ჰქვია... შენთვის ცუდი არასოდეს მწიღებია. შეიძლება, მოვბრუნდები. არ მესვრი? (ბოლოს და ბოლოს გაბედავს და მიბრუნდება მგზავრისკენ) უდღეს როგორ ვინდობებდი?! შენით ისე ვარ დავალბებული აბა, გახსენე, მე ხომ ყოველთვის ლაჩარი ვიყავი... ის კი არა, როგორც იტყვიან, კიდევ დამცინოდო ხომღე... ისე გახარებული ვარ, ციცხალს რომ გიყურებ... შეიძლება, გადაგვხვიო?

მგზავრი (ზიზღით). არ გაინძრე.

პატრონი. მართალი ხარ. ცამდე მართალი ხარ. პირუტყვი ვარ, არარაობა, ვარ, საწიწლარი ვარ, რაც გინდა, ის მიწოდებ, ყველაფერს ღირსი ვარ. ოღონდ, ერთი რამ დამიჭრე: მე არ მინდოდა შენ... ისა... რა ჰქვია... სიკვდილი! ანდა რად უნდომებდი? შენგან ისე ვარ დავალბებული. ვინდოდ მე არარაობა ვარ.

მგზავრი. მთელი ქალაქი კი ხელთ იგდე.

პატრონი. ეს ყველაფერი ხომ შენია, შენ გეყუთენს. მე, როგორც იტყვიან, ნხოლოდ ვართათვ.

მგზავრი. რა უფლებით?

პატრონი. ნორას ვეხმარები... რაკი ვაფიქრე, რომ... ისა... რა ჰქვია... დაიღუპე, მთელი მემკვიდრეობა, როგორც წესია, იმის ხელში გადავიდა... ბოლო კაპიის ჩაოღლით... აი, ქალაქში (უჭრებში დაიწყებს ფათურს). მე მხოლოდ ვმართავ, როგორც იტყვიან... ხუთივე უბანმა მოგცა ოქრო, დიდალი ოქრო, როგორც შენ ვარაუდობდი. გახსოვს, არცა მჭეროდა, რომ გვიყუთებდი? მაგრამ აქ იმდენი ოქრო აღმოჩნდა, რომ ხალხის დაქირავება დაგვიჭირდა. და წამოვიდა, და წამოვიდა... ეხლა ქალაქში სამი ათასი... ისა... რა ჰქვია... მცხოვრებია. და ყველანი შენთვის მეშაობენ. მაგრამ ჩვენი კანიონის გზა არავინ იცის. შენს თავს გეფიცები, ნორამაც კი არ იცის. უღელტეხილის საიდუმლო შეაკარდა დავიციავი. ყველას თვალებს უხვევდნენ. ვერც აქედან წავა ვინმე, ვერც იქიდან შემოვა.

მგზავრი. (რევოლვერს დაუშვებს). სად არის ნორა?

პატრონი (ფაიფუცით). თავის სახანლეში. ღმერთო, რა სიხარულია. ნამდვილად გავიფიქრებ! ყოველდღე გახსენებს. ასეთი სიყვარული არც გამოიგონია! მთელმა ქალაქმა იცის ეს საბავი... მე და ნორა...

მგზავრი (აწყვეტინებს). როგორ მივიღე იმასთან?

პატრონი. აქ ერთი გასასვლელია... მაგრამ მე ქუჩით დავდივარ. იქნებ ვინმე გამეგზავნა მოსაყვანად?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. არ არის საჭირო.

პ ა ტ რ ო ნ ი. ის თვითონ მოვა. შეუძლებელია, შენი მოსულა არ იგრძნოს, ახლავე მოიარბენს... შენ როგორ მოხვედი? ქვემოთ ხომ დაცვაა: პო, მართლა, სულ დამავიწყდა, ვის ველაპარაკები, დახოცო, არა?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. გავოცო.

პ ა ტ რ ო ნ ი. სუყველა?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ორნი.

პ ა ტ რ ო ნ ი. იქ კიდევ ორნი არიან. მეორე შემოსასვლელთან. აი, ზედავ, არაფერს გიმაღავ...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. შენ რა, გინდა, რომ აქედან არავინ გააღწიოს?

პ ა ტ რ ო ნ ი. სხვა გზა არა გვაქვს. გაახშურებენ, ქვეყანას მოსდებენ, იქ ოქროა... კმაყოფილნი არიან. შეერქვივნენ. ჩავაგონე, რომ ოქროს კანიონზე უკეთეს ადგილს სხვაგან ვერსად ნახავენ — ცხოვრების პირობები ერთნაირი აქვთ, თანაწორნი არიან, გინდ თუთრი იყავ, გინდ წანგი, არც ქერის ძებნა უნდათ, არც საშუაზობი, და, რაც მთავარია, სუყველას ჰგონია, რომ მთელ ოქროს ბოლოს ერთმანეთში გავიყოფთ... ამიტომ ფულ-ხაზ ბევრს არა თხოვლობენ! რანად ოქრო ვითომ საერთოა... თითქოს ვუგზროვებდნენ და ვუნახავდნენ, რომ მერე, მომავალში თანაბრად გავუყო. შენ ფიქრი ნუ გაქვს, ეს მხოლოდ მაშინ მოხდება, როგორც იტყვიან, თუ ისინი... ისა... რა ჰქვია... დაიშახტურებენ. ახეთია... ისა... თამაშის წესი. ახეც გამოვუცხადებ. გავოცდა მხოლოდ მაშინ მოხდება, როცა საბოლოოდ განვიწმინდებოთ... ისა... რა ჰქვია... ცოდუებისაგან. ძველის-განაც და ახლისგანაც (იციან) ეს კი როდის მოხდება, თავად მოვეხსენება, ეშუამაქა უწყის. ისე კი ძალიან ცდილობენ, როგორც იტყვიან... (უცებ ენახე იტყვენ). რამდენს ველაპარაკობ, აღარც კი გაიხიბ, სად იყავი, სად დაიკარგე მთელი ამ ხნის მანძილზე? სამი წელიწადი გავიდა... მგონი, მეტიც კია...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. (უცდის ქვრივის დაპირებულ გამოჩენას, თუმცა თან ცდილობს, რომ მღელვარება არ შეიტყოს). ეს გრძელი ამბავია.

პ ა ტ რ ო ნ ი. მადლობა ღმერთს, რომ, როგორც იტყვიან, ყველაფერი კარგად დამთავრდა... (უხმაუროდ გაჩენილ კედლს დოლაბში გამოჩნდება ქვრივი, როგორც პორტრეტებზე; ახლაც შეავები აცვია, რაც ძალიან უხდება).

ქ ვ რ ი ვ ი. (მგზავრს რომ დანახავს). ღმერთო... შეუძლებელია. (შესახედლად ნაბიჯად აღდგმულ მგზავრს ეგრევე მივარდება). შენ შემოგველე (გვივით ჰკოცნის). ღმერთმა მისხინა ლოცვა-ვედრება... ნუთუ, მართალია? ცოცხალი ხარ? ჩანმართლი და ისევ ისეთი ლამაზია... სასწაულია, სასწაული! (ნელ-ნელა დაწყნარდება მგზავრის მკერდზე თავმიდებული, მგზავრი ნახად უსევამს თმაზე ხელს).

(სიღრმეში კარი გაიღება, ოთახში შერაფი და მისი ორი თანაშემწე შემოიკვირან. სამივეს ჩახახზე შეყენებული რეკლამები უქირავს).

პ ა ტ რ ო ნ ი. (ყვირის). არ ესროლოთ! ჩვენნი არიან!

შ ე რ ი თ ი. ამან ქვევით ორი ბიჭი დამოკრძალებულია... პ ა ტ რ ო ნ ი. არა უშვას რა, ხდება... (ანონის წარმომადგენლებს ოთახიდან მიაბრძანებს, კარზეთან ცოტა ხანს შეჩერდება, მგზავრსა და ქვრივის მოხედავს და გასასტუმბა).

ქ ვ რ ი ვ ი. როგორ მაკლდი, როგორ! ეგ ამბობდა, მიწას მივაბარო, საფლავის სანახავადაც კი წამოყვანა. მიტყვეა ის ბორცვი, ქვარზე ამოკვეთილი შენი სახელი... კუბო აქ გადმოვასვენეთ... მაშინვე... ე. ი. მომატყუა.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. როგორც უკველთვის. ქ ვ რ ი ვ ი. მერე, როგორ ტაროდა?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. გრძნობდა, ბოლოს და ბოლოს, რით დამთავრდებოდა ყველაფერი.

ქ ვ რ ი ვ ი. მაგის მოკლეა გინდა?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ძალიან მიწოდდა, მაგრამ ეხლა, როცა გხვბე... არ ვიცი...

ქ ვ რ ი ვ ი. ისეთივე კეთილი ხარ, ტანჯვა-წამებისა და გაუბოროტებისა.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ერთი საათის წინ მიწოდდა მთელი მსოფლიო ამომწყვეტია.

ქ ვ რ ი ვ ი. სად იყავი ამდენ ხანს. მ გ ჯ ა ვ რ ი. ინდიდლებმა წაიპოვნეს. იმითან ვცხოვრობდი.

ქ ვ რ ი ვ ი. ქალი გაჩინე? მ გ ჯ ა ვ რ ი. ბღვადი არ მიშვებდა. ჩემთან მუსაიფი მოსწონდა.

ქ ვ რ ი ვ ი. რატომ არ გამოიქვცი, რა, არ შეგეძლო?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. იმთ გადამარჩინეს. და ბოლოს წამოსვლის უფლებაც მომიცეს.

ქ ვ რ ი ვ ი. სამი წლის მერე?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. შენ აქ შენით მოხვედი, შენი ნებით? ქ ვ რ ი ვ ი. კი, ასე მეგონა, შენთან უფრო ახლოს ვიქნებოდი. მაგან ანდერძის ამბავი მითხრა; ეუქილმა არუა გადმოცა და ჩამოვედი.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მერედა, იცი, რომ აქედან ვეღარ წახვალ?

ქ ვ რ ი ვ ი. (ძალიან დარწმუნებული არ არის). ვიცი. ხალხი მაინც კმაყოფილი ჰყავს. ყოველ კუთხეში ამას გაჟევირია.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. როცა ხალხი მაგას დაჟევირის, ესე იგი, ეს ვილაცას ძალიან სჭირდება.

ქ ვ რ ი ვ ი. (ზედ ეყვრის). მოდი, ამაზე ახლა ნუ ვილაპარაკებთ (პერანჯს უხსნის).

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მთელი ოვეა არ მიზანავია.

ქ ვ რ ი ვ ი. ჩემთვის ეგ სულ ურთია.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. შენთან წვიდეთი..

ქ ვ რ ი ვ ი. მე ეს საწერი მაგია დამოწმის.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. დიდი ხანია?

ქ ვ რ ი ვ ი. რაც შენ გამოჩნდი.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. რაღაც გული არ მიმდის — ამ მაგიდაზე გვერი სიტყვებ შეთხუთა (თითქოს მაგიდის სიმაღლეს ამოწმებს).

ქ ვ რ ი ვ ი. ვითომ ვერ გაგვიძლებს?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ვერ უნდა გაგვიძლოს.

ქ ვ რ ი ვ ი. სამიწუნარია.

მ გ ზ ა ე რ ი. აღმათ, შენი საწოლი უფრო მაგარია, არა?

ქ ვ რ ი ვ ი. ვნახო.

მ გ ზ ა ე რ ი. ოღონდ მოგვიანებთ.

ქ ვ რ ი ვ ი. დაპირილი ხარ?

(მგზავრი იცინის და უარყოფის ნიშნად თავს იქნებს).
დაიღალე... ავდა ხარ? გეშინია, რომ ინიღუარი რამ სენი არ შემყარო? კარანტინი დიღანს გასტანვ?

მ გ ზ ა ე რ ი. არა, როგორც ვიცი, დღეს აქ ჩემი ხსოვნის პატრისავე იკრიბებიან. ერთი სული მაქვს, სანამ ამ აივნადან ვიტყოდე ჩამეს.
(ვაუჩინარდებთან კარებში. ოდნავ გვიან მეორე კარში პატრონი შემოინებას).

პ ა ტ რ ო ნ ი (ვიღაცას მიმართავს კარს უკან). შემოიტანე (ნერვიულად). რა გაკრუსუნებს! მთელი დღეები მაგას დავთრევდი, თანაც ცარიელს კი არა ფაუფუფუტს და ისე ეხმარება შერიფს, რომ ოთახში როგორმე შემოათრიონ კარგა შეფერობილი, უცნაური რომ ეტლი, რომელიც საბავშვოსა ჰგავს. მაგრამ დიდი აღმანიასათვის არის განკუთვნილი.

შ ე რ ი ფ ი. ხალა რა უნდა ვუყო?

პ ა ტ რ ო ნ ი. რა ვიცი. მიხედვ, გასუფთავე... ისა... რა ჰქვია... ნამეტანი გაუმედურებულია. ხად ეგდო ეს ოპერი?

შ ე რ ი ფ ი. თავისს უკან.

პ ა ტ რ ო ნ ი (პაერს ეწონის). ყარს. ხადება... ისა... რა ჰქვია... გადისკლია. მტვერი მაინც გადასწიხედე. (დასწიდება, მაგიდაზე რაც ხელში მოხედება და შერიფს აჩვენებს).

შ ე რ ი ფ ი. თქვენი ქალსტუხია.

პ ა ტ რ ო ნ ი. არა უშვებ რა (ცხვირში ჩიქლინებს).
ჰუჭუჩიანოთა კარგად მოვახრობო.

შ ე რ ი ფ ი. რა?

პ ა ტ რ ო ნ ი. რა და, ბოთე ხარ. (სკამს ზურგში ჩაივლებს ხელს). ფრთხილად იყავი, სამუშაო არ დაკარგო.

შ ე რ ი ფ ი. მაინც რა აქვს იმ ტომარაში? ბიჭები ჩერაყ გონს ვერ მოსულან.

(პატრონი ტომარასთან მიიბრუნს, წყლან მგზავრს რომ დარჩა, ჩაიხედავს შიგ და სირბილითვე მიბრუნდება ეტლთან, ღონიერად ბერტყავს ბალიშებს, სულ ბულს ადენს).

შ ე რ ი ფ ი. (ფრთხილად). რა არის?

პ ა ტ რ ო ნ ი. ბუმბული და ქვები...

შ ე რ ი ფ ი. ნეტავი რისთვის უნდა?

პ ა ტ რ ო ნ ი. იმუშავე, იმუშავე, რეგვენო, ბებრს ნუ უხედობ.

შ ე რ ი ფ ი. უღელტეხილი რომ გადმოიარა, არ გაკვირებთ?

პ ა ტ რ ო ნ ი. არა.

(შერიფი მოსაჩვენებლად გულდაგულ მივარდება ეტლს. შორიდან უცნაური ბრახუნის ხმა მოისმის)
დაიკა! საწოლი ჩაუტყდათ. ცოტა უნდა მოვიცადოთ.

შ ე რ ი ფ ი. საწოლი?!

პ ა ტ რ ო ნ ი (უცებ ისტერიულად აყვირდება). დიხ, საწოლი, იმ კახას საწოლი ჩაუტყდა. მხედარს ვედარ გაუძლი!

შ ე რ ი ფ ი (გაოცებულია). ქვრივი? იმხანაში მრანთან?

პ ა ტ რ ო ნ ი. ჰო, ტომარასთან. ფახვე...
ხალხის სიყვარული და პატივისცემა! ყველაფერი წყაღში ჩაიყარა და მე იძულებული ვარ, მოვითმინო! მე, ვინც ეს კახა წმინდანად ვაქციე.

შ ე რ ი ფ ი. მერე მე ხო გითხარი, რაც უნდა გვექნა? პ ა ტ რ ო ნ ი. გვიან არის!

შ ე რ ი ფ ი. მე მაშინვე გითხარი.

პ ა ტ რ ო ნ ი. არა, არა. მაგას არ ვიხამ, წინააღმდეგი ვარ... კატეგორიულად... ეგ მხოლოდ იმან... უნდა დასაჯოს, როგორც იტყვიან... ხალხმა, გამოგე?! მხოლოდ და მხოლოდ ხალხმა კარგი მსროლელები უნდა იყვნენ... ისა... რა ჰქვია... ბოროტების სიძულელია უნდა ჩაადენინოთ! დიხ. ბოროტების სიძულელია! ერთდროულად! სამა მხრიდან! და მოულოდნელად. ჩვენ კი ახაფერი არ უნდა ვიყოდეთ. გახატობა?

შ ე რ ი ფ ი. როდის? ხად?

პ ა ტ რ ო ნ ი. ხალხს ვერ უბრძანებ. ის თვითონ არჩევს დროსა და ადგილს. როცა აღშფოთება, ასე უკვივო, უმალდეს წერტილს აღწევს. ოღონდ, სამივე თოფი ერთად უნდა გავარდეს. აუღვენდა. აივანზე ხსებვით იდგებიან. სიყვდილით კი ერთი უნდა მოკვდეს... გესმის, შერიფო, ერთი და მხოლოდ ჩემი სიტვის შემდეგ. ადრე არა. დაე, აღსრულდეს, როგორც იტყვიან... ისა... რა ჰქვია... ნება ხალხისა. წადი, შერიფო, წადი. (შერიფი გადის, პატრონი ეტლს თვალს შეაჯვებს და კიდევ რამდენიმე მინაკით შეამკობს).

პირველი მოქმედების დასასრული.

მეორე მოქმედება

პატრონი კვლავ ეტლს უტრიალებს, ვისკით დასველებულ ქალსტუხს უსვამს და ლაქებს აცლის რბალ დასაქრომს.

მოდანზე გამოდის შერიფი. უკან სამი თანაშემწე მოსდევს, იმათ ხელთ ვინჩესტრები უჭირავთ, მდუმარედ ვანლაგებიან, ისეთ წერტილებს ამოარჩევენ, რომ აივანს მოხერხებულად ესროლონ.

შ ე რ ი ფ ი. უჩემოდ არ ისროლოთ. ნიშანს დაელოდეთ.

(მეორე სათოლზე გამოჩნდება ქვრივი. პატრონი შეეცება, მაგრამ არ შეიშინებს, ისევ თავის საქმეს განაგრძობს; ქვრივს განზრახ არ აქცევს ყურადღებას).

ქ ვ რ ი ვ ი (ალერსიანად, ხმაში პირმოთნეობა ეტყობა). ეგ ხად იპოვნე? ხად იყო? რახ გაჩუმიხულებხარ? სანამ იმას არ გაუღვიძია, უთხარი, ჩემს ოთახში აიტანონ.

(პატრონს მხარზე დაადებს ხელს; პატრონი საკმაოდ უხეშად მოიშორებს მის ხელს).

პ ა ტ რ ო ნ ი. შენ რა, ზაიხს ხმა არ გაგვიგონია?

ქ ვ რ ი ვ ი. გავიგონე.

პ ა ტ რ ო ნ ი. ვრეკავ, ვრეკავ, დაურუდი?

ქ ვ რ ი ვ ი. (თავს იმარსულებს). მაშინვე გამოვიტყუ-
ო!

პ ა ტ რ ო ნ ი. უკანალი ვერ წამოსწივ? რამდენჯერ
გაგაფრთხილე, ზარის ხმაზე აქ ვარდნი-მუჟი.

ქ ვ რ ი ვ ი. თმას ვივარცხნდი... ნუ ბრაზობ, გზობვ.
პ ა ტ რ ო ნ ი. მე კინაღამ საიქიოში გამოსტუმრეს, ეს
კი დღას და... ისა... თმას იჩქრავს.

ქ ვ რ ი ვ ი. ეგრე თუ ილაპარაკებ, წავალ.
პ ა ტ რ ო ნ ი. აბა, როგორ გელაპარაკო! სწორლმა ვერ
გაგეძლოთ?

ქ ვ რ ი ვ ი. პო.
პ ა ტ რ ო ნ ი. ეძგერე, არ დაღამდებოდა?
(ეტლს ჩასულებს ხელს).

ქ ვ რ ი ვ ი. რა გინდა, რას აპირებ?
პ ა ტ რ ო ნ ი. არაფერს, ეტლს ავიტან.

ქ ვ რ ი ვ ი. სხვათა შორის, ეტლი მოიკითხა... (პაუზა)
იქნებ წასულუყავი.

პ ა ტ რ ო ნ ი. სად?
ქ ვ რ ი ვ ი. გამოივ, ეს ერთადერთი გზა.

პ ა ტ რ ო ნ ი. ვისთვის?
ქ ვ რ ი ვ ი. ყველასათვის.

პ ა ტ რ ო ნ ი. ოღონდ ჩემთვის არა, შენთვის, რა
თქმა უნდა, უმჭობესია, რომ ხაღმე გადავიკარ
გო. იმის მერე, რაც შენი გულისთვის ექენი, მზა-
და ხარ, რომ თავიდან მომიცილო და ყველაფე-
რი ხელთ იგდო, არა?

ქ ვ რ ი ვ ი. აბა, რას ლაპარაკობ? მე არაფერი მინ-
და.

პ ა ტ რ ო ნ ი. თავს ნუ იკატუნებ. ვერ მომატყუებ.
ცრმლის ღვრა და თვალების ჭკუტა არ გიშვე-
ლის. ეგ ჩემზე არ მოკმედებს. და არც იფიქრო
ჩემგან თავის დაღწევა.

ქ ვ რ ი ვ ი. ერთხელ მაინც დამიჭერე, წადი. და ოქ-
როც თან წაიღე.

პ ა ტ რ ო ნ ი. აქედან ოქროს წადება შეუძლებე-
ლია.

ქ ვ რ ი ვ ი. რამდენსაც შეიძლებ, იმდენი წაიღე.

პ ა ტ რ ო ნ ი. მერედა, რამდენს შევიძლებ? დიდი-დი-
დი, ერთი მეთათხედი ანდა მეთილიონედი წავიღო
იმისა, რაც აქ არის, არა?! ძალიან კარგად მოგი-
ფიქრებია. მაგრამ ჩემგან ასე იოლად თავს ვერ
გამოისყიდი.

ქ ვ რ ი ვ ი. აბა, რა გინდა?
პ ა ტ რ ო ნ ი. ყველაფერი ძველებურად უნდა დარ-
ჩეს.

ქ ვ რ ი ვ ი. მერე, ის რომ ჩამოვიდა?

პ ა ტ რ ო ნ ი. ეხლა სიყვარულზე ლაქლაქი არ და-
მიწყო. ტყუილი ამბავია. იმიტომ კი არ გადაგა-
ქციე... იმ... აი... შენ თვითონ იცი... წმინდანად,
რომ ბოლოს და ბოლოს, მეც დავიჭერო.

ქ ვ რ ი ვ ი. თავს მამადლი?

პ ა ტ რ ო ნ ი. ვითომ, რატომაც არა? იქნებ უფლუ-
ბაც არა მკვებს? არა, მითხარი, რომ ვიცოდე...
თორემ ისე გამოდის, რომ გარშემო ყველანი წმი-
ნდანები ხართ, მე კი... ისა... რა მკვია... პო...
არაშუადა ვარ!

ქ ვ რ ი ვ ი. მერე გონი, სწყენი არაფერი მითქვამს.

პ ა ტ რ ო ნ ი. არა, შენ ჩემი თავიდან მოცილება
გხურს. ისევე ძველი ამბავი მეროდება. როგორც
კი ეს მოდის, მე საჭირო აღარა ვარ!

ქ ვ რ ი ვ ი. რას ამბობ?! შენ იცი, როგორ გაყვასა?
პ ა ტ რ ო ნ ი. კარგი, გეყოლა რეკლამებზე უნდა შეხვე-
სკირდება. შენ მხოლოდ ერთი რამ გეძალდება...
და — წოლილიყავი ამ ეტლში და ღიმილი არ
მოგეშორებინა სახიდან. შენ კი ძალიან ვნები-
ანად უღიმოდი.

ქ ვ რ ი ვ ი. მაშ, აბა, რაღად შემხვედრე?

პ ა ტ რ ო ნ ი. მერე, სამჭურნალო ფულს ვინ მომ-
ცემდა?

ქ ვ რ ი ვ ი. ის ისედაც არ დაგიჭერდა.

პ ა ტ რ ო ნ ი. არა, ჩემს ლაპარაკს არად აჯღუბდა
და ცენტსაც არ გაიმეტებდა, შენ რომ არ ენახე.

ქ ვ რ ი ვ ი. ხავალდებულო სულაც არ იყო — იმას-
თან ჩემი მარტოდ დატოვება. შენ გინდოდა, ასე
მომხდარიყო და ასეც მოხდა.

პ ა ტ რ ო ნ ი. არ მეგონა, თუ მიღალატებდი.

ქ ვ რ ი ვ ი. რაღაცას აპირებ, გული მიგრძობს...

პ ა ტ რ ო ნ ი. (ჩაიციენებს). შენ... მაგ შენი... ისა... რა
მკვია... მოწყალე გულით ეხლა მხოლოდ ერთ
რამესა გრძობს — რაც შეიძლება მალე მომიშო-
რო თავიდან. მაგრამ, როგორც იტყვიან... ტყუი-
ლად ირქები.

ქ ვ რ ი ვ ი. რა გაქვს განზარბული?

პ ა ტ რ ო ნ ი. კაცმა რომ თქვას, არც არაფერი. მაგ-
რამ, ყოველი შემთხვევისათვის, როგორც იტყ-
ვიას, მინდა ზოგი რამ შეგახსენო. მთელი წე-
ლიწადი ამ ეტლით ვინ გატარა, ავად რომ გახდი?

ქ ვ რ ი ვ ი. ვინ დაგახვია ყველაზე საუკეთესო ექიმები?
(პაუზა). მერედა, რით გადამიხადე?

ქ ვ რ ი ვ ი. კმარა მაგაზე ლაპარაკი...

პ ა ტ რ ო ნ ი. შურისასყუფლად წმინდანად ნუ მოგაქვს
თავი. ჩემსავით არავინ გიცნობს.

ქ ვ რ ი ვ ი. მაგას მნიშვნელობა არა აქვს.

პ ა ტ რ ო ნ ი. (გულწრფელად განცვიფრებული). შენი-
სთან თავზედი კახა სიცოცხლეში არ შემხვედ-
რია.

ქ ვ რ ი ვ ი. შეიძლება...

(მთუხლოვდება პატრონის მავიდას, და თითქმის და-
ეყრდნობა).

პ ა ტ რ ო ნ ი. რას შერბენი? მიხვდება, რომ ზარის ხმა
მოგიყვანა.

ქ ვ რ ი ვ ი. იცოდე, თუ არ წახვედი, ყველაფერს ვუ-
ამბობ...

პ ა ტ რ ო ნ ი. წარმომიდგენია, რაჩივ გაიხარებ.

ქ ვ რ ი ვ ი. მაშ, წახვალ თუ არა?

პ ა ტ რ ო ნ ი. არა, რასაკვირვებია. და შენც არა-
ფერს უამბობ, ხომ?

ქ ვ რ ი ვ ი. ის მაინც გაიგებს.

პ ა ტ რ ო ნ ი. ვერ გაიგებს. (ძალას დაატანას). ვერ
მოასწრებს.

ქ ვ რ ი ვ ი. ხომ ვთქვი, რაღაც ჩივიფიქრე!

პ ა ტ რ ო ნ ი. ეგვი გეპარება?

ქ ვ რ ი ვ ი. არაფერი გამოგივა... წადი, გეხვეწები...
მიყვარხარ... დამიჭერე... მაგრამ უნდა წახვი-
დე...

პატრონი. შენ ყოველთვის ქვეიანი გოგო იყავი, ნორა. ნუთუ არ გეხსიის, რომ ამჯერად... როგორც იტყვიან, განწირულია. ბოლოს არ ინანო არჩევანი, ოღონდ ერთი აივანზე გამოვიდეს. წარი ნუ გადევლებს, მაინც ვერ მიხვდება, ჭერ ბევრმა არც იცის, რა ხილია... ისა... რა ჰქვია... ელექტროობაზე ვაპრობო.

ქვრივი. მაშ. შენსას არ იშლი, არა?

პატრონი. ყველაფერს ხალხი გადაწუხვებს.

ქვრივი. მერე დარწმუნებული ხარ, რომ... გამოვივა?

პატრონი. ხომ გითხარი, ქვეიანი ხარ-მეთქი.. ნუ ღელავ... წინასწარ, როგორც იტყვიან, ვერაფერს იტყვი, მაგრამ, ასეა, თუ ისეა, შენ ფრჩხილი არ გეტკინება, ყველაფერს ხალხი იყიბრებს. (ყურს მიუვლდებს). ჩუბად... მოდის... გავიქეცი. (კარს უკან გაეპარდება).

(გამოჩნდება მგზავრი, ქალის სახლისკენ მიმავალი),

მგზავრი (ჭერვის). აი, თუიყ ხადა ხარ... რაღაც უცნაურმა წყარუნმა გამაღვიძა (ეტლს დაინახავს). მაინც გადაჩენილია... (ეტლს ათვალიერებს). რატომ გამოიქეცი?

ქვრივი. უნდა დაგხვეწა, დაღლილი ხარ.

მგზავრი. სულაც არა.

ქვრივი (ღმიერით). ინდიელებში ცხოვრებამ, ჩანს, გარგო.

მგზავრი. ძალიანაც მომიხდა! სწორედ იქ მივხვდი, რომ შენთან უფრო ალერსიანი უნდა ვყოფილიყავი.

ქვრივი. ეგ არახოდეს არ მიგრძენია.

მგზავრი. როცა რამეს ჰქარგავ, იმის ნამდვილ ფასს მერე იგებს — მე, იქ მივხვდი, რა ძვირფასი ყოფილიხარ ჩემთვის, და რამდენი სითბო და გაცული... აბა, რა გავიკეთე?

ქვრივი. რა უნდა გავკეთებინა? მე, ყველაფერს ორივეს მაგივრად ვაკეთებდი.

მგზავრი. შენ ხუმრობ, და ნამდვილად კი ძვრე იყო... (პოკონიან ერთმანეთს).

ქვრივი (ნახად). სამაგიეროდ, ავექის მტვრევა კარგად გეხერხება.

მგზავრი. ყვაილეების ნაცვლად ყოველდღე ახალ-ახალ საწოლს მოგართმევ.

ქვრივი. მაგიდას არა?

მგზავრი. მაგიდა რაღაც მოუხერხებელია.

ქვრივი. კი ხატონო, მაგრამ ჩანგრეულ საწოლს მაინც მთელი მაგიდა მირჩევნია. იქნებ, გამოგვიყვალა.

მგზავრი. გამოცვადოთ, ცხოვრება ჭერ კიდევ წინა გავაქვს (ეტლს უუუერებს) ასე ვინ მორთო?

ქვრივი. იმან.

მგზავრი. უცნაურია, მაგრამ სისხლისაგან რომ ვიცლებოდი და ხული ამომდიოდა, რატომღაც ძალზე მომიხდა ამ ეტლში წოლა და შენს გვერ-

დით უოფნა... კაცი გამარჯვების იმედს რამ ჰქარგავ, სამართლიანობა გაგონდება ურწმუნოდ... რაფრით ვერ დავიმსახურე-მეთქი, ვუფრთხილდები მოსაკვდავი, უკანასკნელი წუთები იმ ეტლში გამეტარებინა და ისიც თავზე მდგომოდა-მეთქი..

ქვრივი. მართლაც უცნაური სურვილია; შენ ამაში არც ჩაეტევი.

მგზავრი. ვეტევი... უკვე შევამოწმე.

ქვრივი (ივინის). როდის?

მგზავრი. დიდი ხანია. როგორც კი გამოკეთდი, მაშინვე.

ქვრივი. შენ რა, სულ ამაზე ოცნებობდი?

მგზავრი. კიდევ იმაზე — ვწოლილიყავი და შენ ხელით გეჭმია ჩემთვის.

ქვრივი. ეგ დიდხანს არ გაგრძელდებოდა.

მგზავრი. ვითომ, რატომ?

ქვრივი. რატომ და, მეტისმეტად პატარაა შენთვის. საწოლში გადაყვანა მომიხდებოდა.

მგზავრი. არამც და არამც. (ეტლში ჩაწოლას ცდილობს). თუ თანახმა ხარ, რომ ჩანმრთელსაც კოხლი მაჭამო, მზავა ვარ, მთელი ცხოვრება ამ ეტლში გავატარო.

ქვრივი. ავექს რა ვუყოთ? აკი მთელი დარჩენილი ცხოვრება ავექის გამოცდას უნდა მოვანდომო.

მგზავრი. დღე ეტლში ვიწვიებოდი, ღამე კი ვერა-ვითარი ავექი ვერ გამოიძვებდა... აქ მოდი, რაღაც უნდა გითხრა, ვაჟაკს სიტყვის შეკავებაც უნდა შეეძლოს და გრძნობისაცო. ამას ბავშვობიდან ჩამიჩინებდნენ ის ადამიანები, რომელთა შორისაც დავიბადე და გავიზარდე. მეც ვერწმუნე, და საყოთარ თავზე არახოდეს სიტყვა არ დამცდენია... რაც თავი მახსოვს, იმ დღიდან მეორხად მაწაღებდნენ... რასაც მამაჩემი და ჩემი უფროსი ძმები მასწავლიდნენ, ყველაფერს საშუალოდ შევიისბლხორციე, მაგრამ ბოლოს გაირკვა, რომ თურმე ალერსი დამაკლეს — აღრე მომწყვიტეს დედაჩემს. ამას მაშინღა მივხვდი, შენ რომ შეგხვდი — აღრე ყველა ქალი გასართობად მიწოდოდა. შენ პირველი ხარ, ვინც ალერსი შემაყვარი, და როცა კი შეფერებოდი, თავი ბავშვი მეგონა. ოღონდ არ გამხვდელი, გამალავდი, და მერე, ინდიელებში რომ მოვხვდი და გიგონებოდი, აი მხოლოდ იქ ჩავუფრქვდი, რა უპასუხო რჩებოდა შენი სიყვარული. ახლა ყველაფერი სხვაგვარად აეწყობა. ომი დამთავრდა, და სულ ერთად ვიქნებოთ... (პოკონიან ერთმანეთს).

ქვრივი. რა ბედნიერი ვარ.

მგზავრი. გიყვარვარ?

ქვრივი. უშენოდ სიცოცხლე ვერც კი წარმოვიდგინა.

მგზავრი. შენ რომ არა, უკვე დიდი ხნის მკვლარი ვიქნებოდი — ყოველთვის მუდამ ავალწინ მედქვი და ეგ იყო ჩემი ხსნა.

ქვრივი. ვგრძნობდი. მთელი ღამეები შელაპარაკებოდი...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ვა იყო ჩემი ხსნა...

ქ ვ რ ი ვ ი. (კეოცის) ახლა ერთად ვართ, შთავარი ეს არის...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მართალი ხარ — შთავარი ეს არის... სხვა მეტი არცაა მინდა... ტურჩინს რა უყვებს, თუ იცი?

ქ ვ რ ი ვ ი. არ მინდოდა, რომ მეტყვა შენთვის...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მაშ, მართალია?! გაასამართლეს?

ქ ვ რ ი ვ ი. კი.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. იმ ორსი კაციდან, ჩემთან ერთად რომ ჩამოვიდნენ, ნახვარზე მეტი ჩემ თვალწინ დილუპა. და ამის შემდეგ, ჩვენს შორის ერთ-ერთ საუკეთესო ვაჟაკს, ჩვენსავე მეთაურს — ასამართლებენ! რატომ? მხოლოდ იმიტომ, რომ ჯარისკაცებად წანგები აიყვანა, განა ჩვენ იმათი თავისუფლებისათვის საბრძოლველად არ ჩამოვედით?

ქ ვ რ ი ვ ი. მადლობა ღმერთს, ყველაფერმა ჩაიარა.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. საწყალი ტურჩინი! აბა, ვინ იფიქრებდა, რომ ესოდენ სასტიკი გამოდგებოდა ხალხის მადლიერება... დიდი ხანია, რაც ეს ძველი ამ მოედანზე დგას?

ქ ვ რ ი ვ ი. სამი წელიწადია.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. როცა ბედმა ერთხელ კიდევ მარჯვა სიცოცხლე. მაშინ მივხვდი, რომ სიკვდილის უფლება არა მქონდა და შენთვის უნდა მეცოცხლა...

ქ ვ რ ი ვ ი. (კეოცის). ღმერთო, როგორ გყვარებოვარ.

(ისმის კარის კაკუნი და გამოჩნდება პატრონი).

პ ა ტ რ ო ნ ი. გთხოვთ, ასე ვთქვათ, მომიტევეთ... როგორც იტყვიან, ხელი ხომ არ შეგიშალით?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. შეგვიშალეთ.

პ ა ტ რ ო ნ ი. ახლავე წავალ... (ეტლთან მივა, ერთ ყვავილს გაასწორებს, ზედ მოსართევლად დადებულს). ღმერთო, როგორ მიფრინავს დრო, თითქოს ყველაფერი გუშინ იყო, მე მაშინვე მივხვდი, რომ, როგორც იტყვიან, ერთმანეთისათვის ხართ შექმნილი... ვახსოვს, როგორ გამომაგდე?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მახსოვს.

პ ა ტ რ ო ნ ი. (ქვრივს). დამით ჭიბეში ჩავუყვერი. ექიმებისთვის საკირო ფული ერთ სიცოცხლედ მიღირდა. ამან კი დამინახა და გამომაგდო.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. (ქვრივს). როცა კაცი დღისით მეგობრობას გეფიცება, ხოლო ღამით კი ჭიბეებს გიჩიოთაჲს — საკმაოდ საწყენი ამბავია. მაგრამ დილით რომ გნახე, რაც ფული მქონდა, სულ მივეცი.

პ ა ტ რ ო ნ ი. მე კაიიცი არ დამიტოვებია, სულ ექიმებს მოუხდათ!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. (ქვრივს). მე შენმა გამოხედვამ შემძრა, შენმა ნაღვლიანმა თვალებმა! მათში ვეღერებაც დავინახე, შევლას მოხოვდი. ცუდია, რა თქმა უნდა, როცა კაცი სხვაზე დაჰყოილებული, მაგრამ მაშინ აღმინანი მეტად ავლენს თავის ქეშმარიტ თავისებებს.

ქ ვ რ ი ვ ი. წყობია, თხოვნა შეხერხება.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. საქმეც ვა აიხს, რამ არსებობს გიფობივხია.

პ ა ტ რ ო ნ ი. (ქვრივს). შენს მაგივრად მე ვთხოვე!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მართალია. სასტუმროში მოიხრინა და მუხლებში ჩამივარდა, მიშველეო.

პ ა ტ რ ო ნ ი. (ქვრივს). ყველაფერს ფული სჭირდება, მე კი არა მქონდა. მხოლოდ ფულს შეეძლო შენი ფეხზე დაყენება, ზევრ ფულს, ფული უნდოდათ ექიმებს, წამლებს, აი რატომ შეგახვედრე ამას? იძულებული ვიყავი. (მგზავს). როგორ — ფულს ისე მომიცემი, ეს რომ არ გენახა?!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. არა (ეტლიდან ამოდის და ქვრივს მიმართავს), მერე რაც მოხდა, მოხდა, ეს ის კაცი იყო და იმ კაცადვე რჩება, ვინც შენი თავი მარჯვა. ამის დავიწყება არ შეიძლება. (მიღის პატრონიდან). ბოლოს და ბოლოს, ყველა იმისათვის არ იბადება, რომ გმირი გახდეს...

პ ა ტ რ ო ნ ი. მამაკითე?!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. კი.

(პატრონი ჯერ გულში ჩახუტებას დააპირებს მგზავრისს, მაგრამ ვერ გაბედებს და მუხლებზე დაეშვება, მგზავრი ხელის შემოსვლას ცდილობს).

პ ა ტ რ ო ნ ი. (თვალეებზე ცრემლი ადგას). არა, არა, ასე უნდა ვიდგე. ჩემი პატიება იმის მერე, რაც მოხდა... რა კეთილშობილებაა... ნორა, ხედავ? მამაკითა... მე, შე მამაკითა, ვინც... (დამემორჩილება მგზავრს და წამოდგება). რა კეთილშობილებაა... დაუჭერებელია... მადლობელი ვარ...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. კარგი, კარგი... დამშვიდდი. ნორა, იქნებ, წყალი მიგწოლებინა...

პ ა ტ რ ო ნ ი. ჩემზე ნაწყენია. აი, შენ მამაკითე, ამას კი, როგორც იტყვიან, ისე უყვარხარ, არ შეუძლია ჩემი პატიება... გაქაჯრებით კი, მტერს, ეს თუ გაქაჯრდა. არა, არა ვჩივი. რახან სიტყვამ მოიტანა, იმიტომ ვამბობ. ნორა მშვენიერი ქალია. ბრაქალა ამას, ყველა პატივსაც სცემს. ისა... რა ჭკუაა... მთელი ქალაქი ეთაყვანება... როგორც წმინდანს. (საათს დახედავს). ახლა სწორედ ყველანი აქ შეიკრიბებიან, მოედანზე. შენი ხსოვნის პატივსაცემად. იქნებ გამოსულიყავი და ორიოდ სიტყვა გეთქვა?

(შერიფი რეკავს ბრინჯაოს ზარს, რომელიც გრანიტის მხედრის გვერდით ჰქოლია, და მოედანი „ოქროს კანიონის“ მცხოვრებლებით აივსება; სულ წინ „მშვიდი ყურის“ მღვმურები ჩანან. კვლავ ისევ ის სამგლოვიარო სიმღერა გაისმის...).

გესმის, რა შეხმატბილებულად მღერაინ? ყველანი ერთად, სიმღერა კი წანგურია — სრული თანასწორუფლებიანობა. ჯერ შე ვიტყვი რამდენიმე სიტყვას, მერე შენ გამოხვალ, საწინააღმდეგო ხომ არაფერი გაქვს? როგორც იტყვიან, ძალიან კარგი შემთხვევაა... აღდრ თუ გვიან, სულ

ურთია, გამოხვლა მიიწვ მივიწვევს. ასე არ არის? (ქვირის). ხალხს უნდა ვაცნობოთ. რომ, მაღლობა დამართოს. ცოცხალია, ჩინობათელია და რომ დაბრუნდა. (მედიანს გადმოხედვს). ხალხი უკვე გველოდება.

მგზავრი (ქვირის). გზოვ — ჭერ ეს ქალაქები აიღე მაგიდიდან...

პატრონი. რა, მაგია გჭირდება?

მგზავრი. პო. სიტყვას დავამთავრებ თუ არა, მაშინვე.

პატრონი. მე გიშველი, ნორა.

ქვირი. არ არის საჭირო. (მგზავრს). თავი ხიფათში არ ჩაიდლო!

პატრონი. რა ხიფათში, ნორა, დაუფიქრდი, რას ლაპარაკობ! (მგზავრს) რაღაცეები ეჩვენება... რა ხიფათი, რის ხიფათი...

მგზავრი. (ქვირის). მაგია გამომზადე (პატრონს). წყვედი (აივინსავე მიემართება).

პატრონი. თავი შეიკავე, ნორა.

მგზავრი. (აივინს კარებში შეჩერდება და პატრონს მიმართავს). თუ იცი, რის თქმას ვაპირებ?

პატრონი. არა, მაგრამ, როგორც იტყვიან, შენი ნებაა. რაც გინდა, ისა თქვი...

მგზავრი. მე ვიტყვი, რომ ეს პორტრეტები და მოწოდებები სულ მტკანარი სისულელია. ხალხმა იმითმ კი არ შესწირა თავი მონობის გადაღდებას, რომ ეს კანონი მათზე გქცია და, რაც მოგებრიანებოდა, ის გვეუთებინა!

პატრონი (შეშფოთების დაფარვას ცდილობს). ებ ყველაფერი ხალხს უნდა უთხრა?

მგზავრი. რატომაც არა?

პატრონი. გესმის, ნორა? (მგზავრს). მერე... იცი... რა მოხდება?

მგზავრი. რაც ხალხს უნდა, ის მოხდება. წამსვლელი წვა, დამრჩენი — დარჩება.

პატრონი. მერე იმას... ისა... რა ჰქვია... ოქროს რა ვუყოთ?

მგზავრი. აჟი უნდა გავიყო, ხალხს უნდა დავუთხოვო! დაპირებას, მოგესხენება, შესრულება უნდა... თანახმა ხარ?

პატრონი (იშეშფოთება). მე რა შემძლია? ეს კანონი, როგორც იტყვიან. შენი დამოჩენილია და შენ როგორც გინდა... ისე მოუარე...

მგზავრი. შენ რას იტყვი, ნორა?

პატრონი. ესეც თანახმაა.

მგზავრი. მაშ, ნებას მძღვეთ, რომ აივანზე გავიდე და რაც ახლა თქვენ გითხარით, ყველას გასაგონად გავიმეორო?

პატრონი. შენი ნებაა...

მგზავრი (ქვირის). მერე მე და შენ აქედან წავალთ...

ქვირი. სად?

მგზავრი. შორს.

ქვირი. მაინც სამშობლოში დაბრუნება გინდა?

მგზავრი. აუცილებლად!

პატრონი. მერე მე რას მიპირებთ?

მგზავრი. ხალხში გავრცე. რამდენიც სხვას ვრგე-

მა, შენც იმდენივე შეგხვდება და იტყვიან.

პატრონი (ქვირის). მოხარული ვაშარქმენშეშარული. ასე ვთქვათ. ყველა ნაოცნებარო გინისუნდება: გაყოფთ ოქროს და წახვალთ, თინი წახვალთ, და როგორც იტყვიან, ველარასოდეს ნახავ იმით, ვინც აქ დარჩება, ველარც დიდებს და ველარც... ისა... ბავშვებს. მიმიხვდი? მეც, როგორც იტყვიან, ემაყოფილი ვარ. მეტი რა უნდა მიწოდებდეს?!

მგზავრი (პაუზა. პატრონს). მაშ ასე, მე და შენ აივანზე გავდივართ, შენ დაიწვებ.

პატრონი. ხელ რამდენიმე სიტყვას ვიტყვი.

მგზავრი. მერე მე ყველაფერს ვამბობ, რასაც კი ამ თქვენს მაღალწინებრივ ქალაქზე ვთქვი...

პატრონი. ასე გამოიხს.

მგზავრი. მერე. არ გინდა, რომ გადამათქმევიან?

პატრონი. როგორ? განა დამეთანხმები?

მგზავრი. საეჭვოა, მაგრამ ცდა ზედის მონახურა? (პატრონს). აბა, წყვედი...

პატრონი. წყვიდეთ. (აივინს კარებისკენ მიემართებიან).

მგზავრი. ერთხელად მესვრიან, თუ რაღაცის თქმას მოვასწრებ?

პატრონი. როგორ თუ გესვრიან? რატომ უნდა გესწროლონ?

მგზავრი. არ ვიცი. ალბათ, იმითმ, რომ გამოუსწორებელი კაცი ხარ. (გვერდზე რომ რვეოლვერი ეკიდა, ამოიღებს).

პატრონი. რას შვრები? აჟი მამატიე!

(შეძრწუნებული ადევნებს თვალს, როგორ მიიწვევს მაღლა-მაღლა მგზავრის რვეოლვერიანი ხელი).

არ მესროლო... ცდები... გეყიციები... უღანაშაულ ვარ... როგორ — მიმეტებ?... გემუდარები... მარათლი ხარ... ყველაფერს გეტყვი... ოლონდ არ მესროლო... იქ სამანი არიან... სანი მს'იდან, ასე ვთქვათ, ერთდროულად...

მგზავრი (ქვირის). იცოდი ეს ამბავი?

ქვირი. არა.

მგზავრი (პატრონს). მართალს ამბობს?

პატრონი. არა.

ქვირი. მე არაფერი ვიციოდი.

მგზავრი. (პატრონს). მაშ კიდევ ცრუობ?

პატრონი (ქვირის). აჟი გითხარი, გაიხსენე...

ქვირი. რა მითხარი?

პატრონი. ყველაფერი.

ქვირი. (ცდილობს, რომ წუნარად ილაპარაკოს). დაუფიქრდი, რას ლაპარაკობ!

პატრონი (ქვირის). განწირულია-მეთქი, არ გითხარი?! აჟი გითხარი?!

ქვირი. მე რაღა გიპასუბე? (მგზავრს). არაფერი გამოგივა-მეთქი, ვუთხარი, აქედან წასვლა ვურჩიე (პატრონს) ასე არ იყო?

პატრონი. როცა არჩევანზე ჩამოგიგდე სიტყვა, ხმა არ ამოგიღია!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. რა აჩვენაწუნ?

პ ა ტ რ ი. ბოლოს არჩევანი არ ისინა-მეთქი, უკ-
სხარა.

ქ ვ რ ი ვ ი. ვარწმუნებდი, იქნებ როგორმე წასაუღო-
ყო.

მ გ ჯ ა ვ რ ი (პატრონს). მაშ, ისევ ცრუობ? (რევოლ-
ვერის ჩახმახს ფეხზე შეაყენებს).

პ ა ტ რ ი. არ მესროლო! მართლს ვამბობ.
(ქვრივს) რას გაჩუმებულხარ? მოკლავს!
(მგზავრს). ამან ყველაფერი იცოდა... ბავშვი-
ცა გვყავს... არ მესროლო. ყოველთვის გატუ-
ებდა. რა ვიცი, ვისთან აღარ წოლილა. მოწმე-
ებიც არიან...

(მგზავრი რამდენჯერმე ზედიზედ ესვრის. პატრო-
ნი ძირს დაეცემა. მოედანზე თავმეყრილ ბრბოში
მდგომი შერიფი და მისი თანაშემწენი სროლის ზმას
ყურადღებას მიაქცივენ. აქეთ-იქით იყურებიან).

შ ე რ ი. მშვიდად, ბებო.
თ ა ნ ა შ ე მ წ ე. მგონი, დაგვასწრებს.

(მეორე სართულზე ქვრივი მოჩანს, პატრონის სხეუ-
ლზე დახრილ).

ქ ვ რ ი ვ ი (მგზავრს არ უყურებს). გათავდა. ამას უკ-
ვე აღარაფერი ეშველება.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ძალიან განიცდი?

ქ ვ რ ი ვ ი. არა.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. (პაუზის შემდეგ). რაც შენზე თქვა, მარ-
თალია?

ქ ვ რ ი ვ ი. არა.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ბავშვის ამბავი?

ქ ვ რ ი ვ ი. ხომ იცი, რაც იყო, ყველაფრის გამოგო-
ნება შეეძლო!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. იცოდა თუ არა, რომ ჩემთვის უნდა
ესროლიათ?

ქ ვ რ ი ვ ი. არა, რას ამბობ.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. აბა, რატომ მაფრთხილებდი? რაღაც
ხიფათზე გადაიმიარი სიტყვა.

ქ ვ რ ი ვ ი. ამისგან ყველაფერი მოსალოდნელი იყო...

მ გ ჯ ა ვ რ ი. შენ იცოდა, ჩემთვის რომ უნდა ესრო-
ლიათ, მიხვდი, რა აზრითაც ვარ მოსული და
აღარ დამწოგე.

ქ ვ რ ი ვ ი. არა ხარ მართალი. მე შენ მიუვარხარ და
ჩემთვის ეს არის მთავარი.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. შესაძლოა, ოღონდ შენი პორტრეტები
უფრო მეტად გიყვარს და ამიტომაც წინაღ-
დეგი არა ხარ ჩემი სიკვდილისა, ასე არ არს...
რა გაეწუბა, რაზან ასეა, არც მე მაქვს საწინა-
აღმდეგო. როგორც ვითხარო, უკვე კარგა ხანია,
შენი სურვილი ჩემთვის კანონად იქცა! დასანანია,
რაღა თქმა უნდა, რომ სამშობლოს ვეღარა ვნა-
ხვ, მაგრამ, ამ სასწავლის ღირსი ვარ, ვიცი; ღირ-
სი ვარ — სამშობლო არ უნდა მიმეტოვებინა,
ახლა გავალ მოედანზე და ყველაფერი ისე მოხ-
დება, როგორც თქვენ — შენ და ამან ჩაიფიქ-
რეთ...

ქ ვ რ ი ვ ი. გვჩერა, რომ შენი სიკვდილი მინდა?! რაც
ამან თქვა, ყველაფერი ტყუილია!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ყველაფერი?

ქ ვ რ ი ვ ი. არის ზოგიერთი რამ, რაც ძნელი ასახს-
ნელია. იმიტომ კი არა, რომ თავს დამწმუნებს,
ვგრძობო... უბრალოდ, ვერ გამოიგენ.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. რატომ?

ქ ვ რ ი ვ ი. რატომ და, შენს ირგვლივ ყველაფერი
წმინდა და მართალი გინდა, რომ იყოს. და მათ
შორის მეც. ცხოვრებაში კი, პირიქით, ტალახი და
სიბინძურება თვით სიყვარულშიც... მაგრამ შენ
ამას ეთავა ხედავ და არც გინდა, რომ დაინახო.
შენ ითვარ მოღვმისა ხარ, ვიცი, შემშლილთაც რომ
კვდებოდეს, მიწიდან პურის ნატეხს მაინც არ აი-
ლებს!

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მე მინდვრის თავებიც მიჭამია და
წვიმის გუბებესაც დაუწვამივარ.

ქ ვ რ ი ვ ი. მაგრამ რომ გითხრა, ამ (პატრონის გეშას
გახედავს) პირწავარდნილმა არაშადამ იმდენი კა-
რგი გამოეთა, რის გამოც უარს ვერ ვეუბნებო-
დი-მეთქი, გამოიგებ? ვერ გამოიგებ.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. სწორია, ვერ გაგიგებ.

ქ ვ რ ი ვ ი. ეგრევე ვიცოდი.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მაგან მართლაც ბევრი რამ გაგიეთა,
მაგრამ...

ქ ვ რ ი ვ ი (აწვეტიანებს). ბევრი რამ კი არა, ყვე-
ლაფერი, ეს რომ არ ყოფილიყო, ახლაც ამ
ეტლში ვიწვევბოდი დაშხლადაცმული.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ესე იგი, რატომღაც სჯირდებოდა შენი
მორჩენა.

ქ ვ რ ი ვ ი. ვუყვარდი. მაშინაც კი, როცა შენი გუ-
ლისთვის მივატოვე, მაინც ვუყვარდი.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. რატომ მელაპარაკები მაგას?

ქ ვ რ ი ვ ი. მიუვარხარ (პაუზა). გვჩერა ჩემი?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. არ უნდა მჭერადეს და მჭერა.

ქ ვ რ ი ვ ი. ვიცი, არ მპატივბ... მაგრამ მხოლოდ ერთ
რამეს ვთხოვ. შენი იქ ვახვლა არ შეიძლება.
(მოედანზე უთითებს).

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ვიცი.

ქ ვ რ ი ვ ი. და მაინც ვახვალ?

(მგზავრი ვალის კარს უჯან.

მოედანზე ძველთან შეგუფებული ოქროს კანიონის
მცხოვრებნი ცეკვა-ცეკვით მღერიან სამგლოვიარო
სიმღერას. ხალხში მოჩანან მოთამაშე, კიტი, მეკუ-
ბოე, მთერალი დამსმენი. მომღერალთ ცერად გა-
მოსტეკერის გვერდზე გამღვარი ვეტრანთა.
შერიფი თვალყურს ადევნებს აივანს. შერიფის თა-
ნამეშვე მზად არის სროლის ასატეხად.
მგზავრი სადარბაზოდან გამოვა და ძველისკენ მი-
ლნი. შერიფის თანაშემწენი ნიშნში იღებენ).

შ ე რ ი. უჩემოდ არ ისროლოთ.

(მგზავრი აცოცდება გრანიტის კვარცხლბეგზე, ხელს
ასწვევს, დაწუნარლით, მოითხოვს, მაგრამ სიწყინარე
უცებ არ მყარდება... ისმის შეფასილება: „ეინ არის?“
„აბა, ჩამო მანდენანი!“ „ჩამოთარიეთ!“).

მ გ ჯ ა ვ რ ი. წყნარად!

მ თ ვ რ ა ლ ი და მ მ ს მ ე ნ ი (ღრიალებს). ვითომ, ვინა
ხარ, რომ მოგისმინოთ?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მე უღელტეხილზე გადასასვლელი გზა ვიცო, იპირამ მოკლდი, რომ დაგიხსნათ... რახაც გაირიდებოდნენ და გაირიდებან, ყველაფერი სი- ცრუა, სულ ტყუილია! და ნურავითარ ოქროს გაყოფას ნუ ელით!

(ბრბო ბრღვენივს და ღრიალებს. მგზავრი განაგ- რძობს ლაპარაკს, მაგრამ მისი ხმა აღარ ისმის, ვიდაცის ხელები შარვალს ხდენ. მგზავრი უღი- ლღბს, რომ როგორმე შეიძლება თავი კვარცხლ- ბეჭზე, მაგრამ ამაოდ. გამძვინვარებულ ბრბო ძირს ჩამოაგდებს).

კ ი ტ ი (ვიცი). რას შერებთ?! შეჩერდით! შეჩერდით (თანაშემწევებს). არ ესრლოთ, პატრონი მართალი იყო, ხალხის რისხვას წინ ვერაფერი დაუდგება! ხალხი თვითონ ირჩევს დროსა და ადგილს.

ვ ე ტ რ ა ნ ი. (ხელს დასტავებს ვედროსა და ჩუარს. ძველსავე მიიწევს) გამიშვით, გამიშვით!

კ ი ტ ი (მგზავრს აეფარება). შეჩერდით. გეყოფათ! მ ო თ ა მ ა შ ე (კიტის ეშველება, მძლავრად აწვევა ბრბოს პირველ რიგს და აკეცებს კიდევ). ფრთხილად, თავი შეიზაგრეთ! აქ ქალაქი ფრთხილად! მ თ ვ რ ა ლ ი და მ ს მ ე ნ ი. ცილისმწამებელი! ცი- ლისმწამებელი! ჩაშუშო!

ვეტრანი მთვრალი დასმენის თავზემოდან გადა- აფურთხებს მგზავრის მხარეს, რომელიც კიტისა და მოთამაშეს გამოჰყავთ ბრბოდან. მეგრ ისევე ძველს მი- უბრუნდება და კვარცხლებს ჩქარ-ჩქარა სწმენდს შეხლა-შემოხლის ნაკალებებს.

მეკუბოე გაფაციცებული ადევნებს თვალყურს შე- რიფისა და მისი თანაშემწევების ყოველ მოძრაო- ბას და მგზავრთან მიდის, ხელთ ტომარა უჭირავს. კ ი ტ ი რაღაცას ეჩურჩულება მოთამაშეს.

მ ე კ უ ბ ო ე (მგზავრს ტომარას უბრუნებს). კუბო მზად არის. შეიძლება დაწყება?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. გვაში მეორე სართულზე... საილოს ძველი მოკედლა ხომ არ დაგვიწყდა?

მ ე კ უ ბ ო ე. ყველაფერი ისეა, როგორც მოვილაპარაკეთ (სათს დასტყერის). დაუგვიანებლივ.

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ყოჩაღ.

(მეკუბოე სწრაფად მიდგება გვერდზე).

კ ი ტ ი (მოთამაშეს ხელს ჩასვლიდებს, მგზავრს მი- მართავს). მართლა იცი უღელტეხილზე გადასასვ- ლელი გზა?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. ვიცი.

კ ი ტ ი. დაგვიციდო?

მ გ ჯ ა ვ რ ი. არ მიჩქარება.

შ ე რ ი თ ე. მოემზადეთ.

(მგზავრი გვერდზე მისწევს ვეტრანს, რომელიც ჩანბლაუქებს უპირებდა. და კვარცხლებეზე ავი, ხელს მალა ასწევს. მისი მეორედ გამოჩენი- ა გამოცემული ბრბო დადუმდება. ამჟერად უკვე აღარაინ ცდილობს მის ჩამოგდებას).

მ გ ჯ ა ვ რ ი. მე მაინც უნდა გითხრათ... ყველა ეს მთვენი პორტრეტები თუ მოწოდება სისულელეა!

შ ე რ ი თ ე. ესრადეთ...

(სამი ტყვია გაეფრდება ზედიზედ. კოლხისკაც- ჯერ შეირბევა სამი ტყვიით განგებულ მგზავ- რის სხეული.

ბრბო მოსწვენება ძველს. კიბეზე გამოცივან ნა- ხევრად შიშველი კიტი და მოთამაშე. ძირს მორბიან... მეკუბოე მიემართება № 1 სახლის სადარბაზოსკენ).

შ ე რ ი თ ე. ხალხის რისხვა უსაზღვროა...

(მეკუბოე მეორე სართულზე აღის და ქერივს პატ- რონის ოთახში წაადგება. ქერივი ჯერ ისევე თვალ- ცრემლიანია...)

მ ე კ უ ბ ო ე (ქერივის გაოცებული მზერის პასუხად). ბოლოს და ბოლოს, დადგა დრო, რომ დღედაღამ გემსახურო.

(მიუახლოვდება იატაკზე გართმულ პატრონის სხეულს, მუხლებზე დაეშვება და ყურს მკერდ- ზე დადებს). გულის შეტევა. მდგომარეობა მძი- მე, მაგრამ არა უიმედო. ხალხს ასე გამოკუცხა- ედებო.

ქ ვ რ ი ვ ი. (დაქანცულია). აქ რა გინდა? მოედანზე რა ხდება?!

მ ე კ უ ბ ო ე (ქერივისკენ წევა). სამი წელიწადია, ეც- ცილიდი. და ეს მომენტიც დადგა.

ქ ვ რ ი ვ ი. დაკრძალვის მოსაგვარებლად მოხვედო?

მ ე კ უ ბ ო ე. პატრონი თავს ცუდად გრძნობს, მაგ- რამ დაკრძალვა უმჯობესია ცოტა გადავდოთ.

(ეხვევა ქერივს, რომელიც მაინცდამაინც არ ეწინა- აღმდგება).

ქვევით, ბრბოში, რომელიც სამგლოვიაროს მღერის, კიტი და მოთამაშე მგზავრის სხეულზე დახრლნი ჩა- ნან).

მ ე კ უ ბ ო ე. (საყვედურით). ჩვენ ერთმანეთი გავყვარს!

ქ ვ რ ი ვ ი (ცდილობს, რომ ცრემლიან ხუმრობაში ჩაეტაროს). მაგ საქმეს დამდამოხით ვარ მიჩვეუ- ლი... (პატრონის სხეულს შეავლება თვალს).

მ ე კ უ ბ ო ე (აღვილად დასძლევს მის წინააღმდეგო- ბას). ყოველდღე ველოდი აივანზე შენს გამოჩე- ნას. ყველაზე ხმაველა ვყვიროდი: ქერივის გაუ- მარჯოს-მეთქი! ნუთუ ვერ დავინახებურე, რომ შენს გვერდით ვიდგე ამ მძიმე წუთებში?!

ქ ვ რ ი ვ ი (ვითომ თავის დახსნას ცდილობს). ვინმე არ შემოვიდეს.

მ ე კ უ ბ ო ე (მაგრად მიიჭრავს გულზე). მომხნე- შენს ერთგულს ერთხელ მაინც გამოამჩნინე კაცობა. სხვაგვარად ჩემი ცხოვრება აზრს და- კარგავს.

ქ ვ რ ი ვ ი. შეგიძლია რამე?

მ ე კ უ ბ ო ე. თუ არ დამეხმარე, გამიპირდება...

ქ ვ რ ი ვ ი. რა ვქნა?

მ ე კ უ ბ ო ე. აივანზე ჩემთან ერთად გამოხვალ.

ქ ვ რ ი ვ ი. აივანზე?

მ ე კ უ ბ ო ე. ჩვენ ხომ გავყვარს ერთმანეთი?

ქ ვ რ ი ვ ი. ერთად ვასვლა რაღა საჭიროა?

მ ე კ უ ბ ო ე. ხალხმა რომ დამიჭეროს.

ქვეყნის რაიმე არ დაიქვრივნი
 შეეკუბოე (დაარწმუნებულად). დაიჭერებენ. ახლა
 შთავარია, არაფერი არ შეიკვალოს. ყველაფერი
 ძველებურადაც დარჩეს. რა განსხვავებაა, ვინ
 იღვება შენ გვერდით, ის, შე თუ ვინმე სხვა?
 იმათვის სულ ერთია, რასაც წლობით არიან
 მიჩვეულნი, ის არ უნდა მოაკლო. აბა, ჰე, ჩემო
 საყვარელო... გააწუვრებ...

(ჭერივი ეკვის თვალთ უყურებს).

ღმერთი ხარ ჩემო... (ჭერივის შუბუქად ჰკრავს
 ხელს, აივნიკენ უბიძგებს). ბედნიერება!.. სიო-
 ცხელი... სიყვარული.. სიტკბობა!.. ტკივილი..
 (ერთსაც უბიძგებს, და ჭერივი აივანზე აღმოწე-
 დება. გაისმის აღფრთოვანებული შეძახილები: „გა-
 უმარჯოს ჭერივის“, „გაუმარჯოს კანიონის მფარ-
 ველს!“.

ბრბო შეცდება და ჩაწუნარდება, როცა აივანზე მეკუ-
 ბოე გამოჩნდება.

შერიფის თანამემწენი მითითებას ელიან.
 შერიფი დუმს).

მეკუბოე. ვასრულებ დაიხრებულ სამწუხარო მი-
 სიას და იძულებული ვარ, ვაცნობოთ ფრიად მნი-
 შნელოვანი ამბავი. სულ რამდენიმე წუთია, უც-
 რივ მკვეთრად გაუთარსდა ქანმრთელობა ჩვენს
 ძვირფას და პატივდებულ პატრონს. გულის შეტე-
 ვამ დროებით ლოჯის მიაქაჟვა. მდგომარეობა სე-
 რიოზულია, მაგრამ უიმედო არ არის. ყველაფე-
 რი კეთდება იმისათვის, რომ უახლოეს ხანს ფეხ-
 ზე წამოდგეს ყველა ჩვენგანისათვის საყვარელი
 ადამიანი. ჭერჭერობით კი ნება მიბოძეთ, რომ წა-
 გიკითხოთ მის მიერ საკუთარი ხელით დაწერილი
 გამოსვლა (კითხულობს). ძვირფასო თანამემამუ-
 ლენო, ოქროს კანიონის მცხოვრებნო! ჩვენ
 დღეს ერთხელ კიდევ შევიკრიბებით ძველთან, რა-
 თა პატივი ვცეთ იმ ადამიანის ხსოვნას, ვინც
 სიყვარულე ხალხის თავისუფლებას ანაცვალა. მრავ-
 ვალა შორის მეც იარაღით ხელში ვიცავდი ხა-
 ლხის ინტერესებს, მეც გმირის გვერდით ვიდე-
 ქი, ვითარცა მისი მეგობარი და თანამოსაგრე, და,
 მემამუება, რომ მისი ძველი აღმართულია ისეთ
 ქალაქში, როგორც „ოქროს კანიონი“, გაზარ-
 ვებული ზნეობისა და სიწმინდის ბურჯ კადაქ-
 ში, ქალაქში, სადაც ადამიანები მხოლოდ მოყ-
 ვასზე ფიქრსა და ზრუნვას აღამებენ, საიუნი-
 ბენ, ქალაქში, სადაც უკეთურებას დაუხლობელი
 ომი გამოუცხადებს. მემამუება, რომ გმირის ქვიცხს,
 რომლის უქცნობი სიყვარული განსვენებულია ნი-
 მართ კაშკაშა ჩირაღდანავით გვიანათებს ქვეშა-
 რიტების ვახს, შეუძლია დარწმუნებული ბრძან-

დებოდეს, რომ ამ ძველის დამდგმელია დანა-
 ნები, გმირის თაყვანისმცემელია ადამიანები უს-
 რავს პატივს ზიადებენ თავად მასმელოქმის
 ბრძნულ რჩევა-დარიგებას. ბედნიერნი არიან ამ
 ქალაქის მცხოვრებნი, რამეთუ უსაზღვროა მათი
 სიყვარული ყველას მიმართ, ვისაც ისინი ქვეშა-
 რიტების გზით მიჰყავს სიწმინდისა და სინათლი-
 საყენ. მაშ, მოდით, თაყვანი ვცეთ, მუხლი მოვი-
 უაროთ ქვიციის წინაშე, რომლის სიყვარული
 გმირის მიმართ ისე ცოცხალია, მწუხარება ისე
 უსაზღვროა და ერთგულება ისე ურყევი, თით-
 ქოს ყველაფერი ძველებურადაცა. არაფერი შეც-
 ვლილა, გმირი კვლავ ჩვენთან არის, კვლავ გვი-
 ყვარს და ვეთაყვანებთო! დაე, სულ ასე ყოფილი-
 უოს უაუნიოთ უაუნიხამდე! დიდება ჭერივის!

(ბრბო ტაშს უკრავს მეკუბოეს. გაისმის შეძახილები.
 „გაუმარჯოს ჭერივს“, „გაუმარჯოს პატრონს!“.
 მეკუბოე და ჭერივი ხელის ქნევით მიესალმებიან
 ბრბოს).

შერიფი (თანამემწეებს). მოაშორეთ ვინჩესტერე-
 ბი (ბრბოს ყვირილს უგდებს ყურს). კარგად უვი-
 რიან. შეხმატკიბილებულად. რაც შთავარია, წრფე-
 ლად, მთელი სულითა და გულით... (თანამემ-
 წეს, თან ჭერივის უცქერის) რომ იცოდეთ, ჩარ-
 დი, რა კარგი რამ არის ეგ ლოჯინო...

ბრბო ღრიალებს: „გაუმარჯოს ჭერივის“,
 „გაუმარჯოს პატრონს!“.

შერიფი (არც ზინდებამინც ხმამაღლა). გაუმარ-
 ქოს „საუკეთესო კუბოებს!“.

ბრბო (მწუხარად). გაუმარჯოს „საუკეთესო კუბო-
 ებს!“

დაბნელება.

ხოლო ორი დღის შემდეგ კვლავ აივანზე ჩანან მეკუ-
 ბოე და ჭერივი, ორივე მწუხარება. ქვევით კი მოედარ-
 ნებ, ოქროს კანიონის მცხოვრებნი მკლავებალმართ-
 ლნი მისვენებენ კუბოს, რომელშიც პატრონი ასევე-
 ნია. გაისმის იგივე სამგლოვიარო სიმღერა... მგზავრის
 გვაში ისევე მოედანზე გდია...

სალამოვდება. დაკრძალვა კალიფორნიაში დასას-
 რულს უახლოვდება.

თარგმნა გურამ გობიაშვილმა